

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
155. (1221.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

	1 euró	4,2404 ▲
	1 amerikai dollár	3,2555 ▲
	100 magyar forint	1,5026 ▼

Aktuális

2

Simon Peresz Romániában

Bukarestbe érkezett tegnap este kétnapos látogatásra az izraeli államfő. Simon Peresz Bulgáriából érkezett a román fővárosba, ahol ma felkeresi hivatalában Traian Băsescu államfőt, majd találkozik a parlament házelnökeivel.

Gazdaság

6

CFR: vonatra tett dolgozók

A vasúti szakszervezetek munkabeszüntetéssel, illetve az állam beperelésével fenyegetőznek abban az esetben, ha a kormány véghezvinné a közlekedési minisztérium azon tervezetét, amely szerint tizenháromezer alkalmazottat bocsát el a román államvasutaktól.

Kultúra

8

Alkotóközpont a Lombon

Több millió eurós, Romániában egyedülálló beruházással művészeti központ épül a kolozsvári Lomb dombon. „Kolozsváron a művészetben hiányzik az összefogás, pedig úgy sokkal eladhatóbb, hozzáférhetőbb lenne az egész” – magyarázta lapunknak Claudiu N. Coșier, a projekt ötletgazdája.

Vezércikk

3

Ellenzéki céltalanság

A nagy kérdés az: mi történik, ki következik majd, és mit tesz Bocék távozása után? Ez az amiről – amint a mostani tanácskozáson is kiderült – az ellenzéknek fogalma sincs. Sem a szociáldemokraták, sem a liberálisok nem rendelkeznek nemcsak hogy távlati, de közepes távú stratégiával sem, még kevésbé konkrét programmal. ▶

Bogdán Tibor

Eső kelesztette kenyérár

A pékáruk ára is megéri az árvizek miatt rosszabbul termő búza drágulását**Mintegy öt százalékot már emeltek termékeik árán a pékek, minthogy legutóbb húsz százalékkal drágábban szerezték be a lisztet**

Fotó: ÚMSZ/archív

Mivel az esőzések miatt kevesebb és gyengébb minőségű az idei búzatermés, a szakemberek akár harminczszázalékos áremelkedésre is számítanak, mely megjelenik majd a kenyér és más péktermékek árában is. Bár a termés minőségére nem panaszkodnak, már sok pékség kénytelen volt drágítani, másutt pedig most tervezik az áremelést. A sütőipari cégek azonban ennek ellenére sem számolnak a vásárlóerő jelentős csökkenésével. A búza drágulását megerősítette az ÚMSZ-nek nyilatkozó Tánczos Barna mezőgazdasági államtitkár, aki rámutatott: stabilizálódnak ugyan az árak, de mindenképp magasabbak lesznek a tavalyi szintnél. **6. oldal ▶**

A lopott autók paradicsoma

▶ A tulajdonosok felelőtlensége és a hazai szabályozás hiányosságai miatt virágzik Romániában az autólöpés – állítja a hazai rendőrség. Nagyon sokan szinte felkínálják tulajdonukat a tolvajoknak, mert nem gondoskodnak a járművek biztonságos tárolásáról, megfelelő zárrendszerrel, vagy a raktérben jól látható, „csábító” helyen hagyják értékeiket. Az illegálisan megszerzett gépkocsin viszonylag könnyű túladni: a hazai jogszabályok nem terhelik a vevőre a vásárlás felelősségét, bárki következmények nélkül válhat lopott autó tulajdonosává. Nálunk zajlik az európai illegális autókerekedelem jelentős része. **7. oldal ▶**

Borbély: felkészültünk az árra

▶ Mintegy 62 százalékkal csökkent az árvizek veszélyének kitétt területek arányát a kormány által tegnap elfogadott árvízvédelmi stratégia – közölte

tegnap Borbély László. A környezetvédelmi miniszter szerint a következő 25 évben Románia 17 milliárd eurót fordít árvízvédelemre. **3. oldal ▶**

Borbély László miniszter tegnapi bukaresti sajtótájékoztatóján

Fotó: gov.ro

Sajátjait kritizálja Traian Băsescu

M. Á. Zs.

▶ „Soha nem avatkoztam be a Demokrata-Liberális Párt (PD-L) életébe. Garantálhatom, hogy ha megtettem volna, akkor az alakulat politikája sokkal precízebb lenne, és nem türtem volna el a pártot belülről bomlasztó nyilatkozatokat. Egyetlen olyan politikus sem maradt volna, aki nem tartja tiszteletben a párt belső demokráciájának arany szabályát, vagyis magunk között vitázunk, de kifelé mindannyian ahhoz tartjuk magunkat, amit a többség elhatározott” – reagált Traian Băsescu államfő azokra az egyre sokasodó vádakra, hogy beavatkozik a PD-L működésébe.

Folytatása a 3. oldalon ▶

Röviden

Rasszista késelő tart rettegésben három amerikai államot

Az FBI is beszállt annak a sorozatgyilkosnak a kézre kerítésébe, aki az elmúlt hetekben három szövetségi állam területén húszt emberrel késett meg – jelentették tegnap amerikai tévécsatornák. Az áldozatok közül ötven életüket veszítették. A támadó a rendőrség által kiadott körözés és fantomkép szerint fehér férfi, aki a húszas éveinek végén vagy a harmincas éveinek elején jár. A megtámadottak, kettő kivételével, afro-amerikai férfiak voltak. A támadások közül 16-ot a Michigan állambeli Flint városban hajtották végre. A sorozatos késelésekről kiadott híradások nyomán kiderült, hogy a virginai Leesburgban három, az ohioi Toledóban pedig egy hasonló eset fordult elő az utóbbi időben. Az elkövető kézre kerítésén hét bűnüldöző testület – köztük az FBI – dolgozik. 14 nyomozót állítottak rá arra, hogy megpróbálják megakadályozni a további támadásokat.

Az orosz rabok több mint 90 százaléka beteg

TBC-vel, AIDS-szel és a hepatitisz több változatával fertőzött az oroszországi foglyok döntő többsége – közölte tegnap a legfőbb ügyész hivatala. A bejelentés szerint a jogerősen elítéltek és az ítéletükre váró letartóztatottak több mint 90 százaléka beteg, köztük sokan súlyosan fertőzöttek. A büntetés-végrehajtási rendszeren belüli egészségügyi gondjai a pénzügyhiányhoz kapcsolódnak. Idén a fogvatartottak orvosi ellátása számára szükséges összeg csupán negyede áll rendelkezésre, ez áll a főügyési hivatal közleményében, amely szerint a problémákról tájékoztatták Dmitrij Medvedyev államfőt.

WHO: gyógyszergyárak támogatták öt bizottsági tagot

Gyógyszergyáraktól kapott támogatást az Egészségügyi Világszervezet 15 fős különleges bizottságának öt tagja – ismerte el tegnap a WHO. Ez a bizottság javasolta azt több mint egy évvel ezelőtt, hogy ki kell hirdetni a globális újinfluenza-járványt. Az öt bizottsági tag olyan gyógyszergyáraktól is kapott támogatást, amelyek az újinfluenza elleni vakcina gyártásában is érdekeltek voltak. Az Egészségügyi Világszervezet a bejelentés után közzé is tette a bizottsági tagok listáját. A WHO bírálói régóta hangoztatják az összeférhetetlenséget, sokan állították, hogy összefonódások vannak a WHO és a gyógyszeripar között.

Újabb földrengés rázta meg Vanuatu

Újabb, ezúttal 6-os erősségű földrengés rázta meg a dél-csendes-óceáni Vanuatu tegnap, azt követően, hogy kedden egy ennél jóval erősebb, 7,6-os fokozatú földrengést észleltek a szigetországban, jelentette az amerikai földtani intézet (USGS). A rengés fészke 41 kilométeres mélységben a fővárostól, Port Vilától 75 kilométerre nyugat-északnyugatra volt. Cunamiadót nem rendeltek el.

Kirgizisztán október 10-én választ

A kirgiz elnök október 10-re tűzte ki a parlamenti választásokat. Roza Otunbajeva erről szóló rendeletét tegnap hozták nyilvánosságra. A dokumentum utal arra, hogy a választásokat a június 27-én népszavazáson elfogadott új alkotmány rendelkezései alapján tartják meg. Az átmeneti kormány feladata az lesz, hogy megszervezze a választás zavartalan megrendezését. Kurmanbek Bakijev, a közép-ázsiai volt szovjet köztársaság korábbi elnöke a Biskekben tavasszal kitört zavargások elől menekült külföldre. Kirgizisztánban Otunbajeva ellenzéki vezetővel, korábbi külügyminiszterrel az élén átmeneti kormány alakult, amely már korábban kilátásba helyezte, hogy az őszi parlamenti választásokat tartanak az országban.

ET: túl magas a nyelvküszöb

MTI

A szlovákiai 20 százalékos kisebbségi hivatali nyelvhasználati küszöb csökkentését és bizonyos esetekben ennek teljes eltörlését javasolja az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága Pozsonynak. A javaslatot a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartájának alkalmazását ellenőrző második jelentés tartalmazza, amelyet tegnap vitatott meg a szlovák kormány.

Az ET jelentése rámutat: a 20 százalékos arány túlságosan magas, mivel a magyarokon kívül más szlovákiai kisebbség gyakorlatilag sehol, egyetlen településen sem éri el ezt az arányt. A szlovákiai kisebbségek és a szakértők szeretnék elérni, hogy a hivatali nyelvhasználati küszöb 10 százalékos legyen. Ez a határ alapvetően a szlovákiai ruszinoknak, németeknek és a romáknak használna. Magyar szempontból csak mintegy kéttucatnyi települést érintene. A nyelvhasználati küszöböt a szlovákiai lengyelek és bolgárok esetében törölné el az ET. A pozsonyi kabinet eddig erről a követelésről nem volt hajlandó tárgyalni az érintettekkel.

Az európai testület azt is javasolja, hogy javuljon a kisebbségi tévé- és rádióadások hozzáférhetősége, finanszírozása és támogatása Szlovákiában. Bírálóan szól arról, hogy a kötelező szlovák nyelvű feliratozás gondot okoz a kereskedelmi televízióknak. Po-

Kétnyelvű helységnevtábla a felvidéki Ipolybalog bejáratánál

zsony szerint viszont Dél-Szlovákiában 18 magyar nyelven sugárzó helyi televízió van, s ez állítólag annak bizonyítéka, hogy a feliratozás nem akadály. Emelni kellene az ET szerint kisebbségi sajtótámogatását is. Az ellenőrző jelentés több ajánlást fogalmaz meg a szlovákiai romákkal kapcsolatban is.

A szakértők által kidolgozott dokumentum ajánlásai nem kötelező érvényűek, s minden állam önállóan dönti el, mit fogad meg

azokból. Az ET ugyancsak kiemelten ajánlja Szlovákiának, hogy biztosítsa a kisebbségi nyelvek tanítását minden szinten, s a lehetőségekről tájékoztassa a szülőket. A szlovák kormány tudomásul vette a dokumentumot. A kisebbségi nyelvi charta szlovákiai alkalmazásáról szóló harmadik jelentést 2012 novemberéig kell kidolgozni. Szlovákiában 2002 január elsején lépett életbe a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartája. ◀

Simon Peresz Romániában

ÚMSZ

Bukarestbe érkezett tegnap este kétnapos látogatásra az izraeli államfő. Simon Peresz Bulgáriából utazott a román fővárosba, ahol ma felkeresi hivatalában Traian Băsescu államfőt, majd találkozik a parlament házelnökével. A két elnök ma együtt vesz részt azon a szertartáson, amelyen a július 26-i helikopterben elhunyt izraeli és román katonákra emlékeznek meg. Látogatása előestéjén az izraeli politikus interjút adott a román közszolgálati televíziónak, amelyben arról beszélt: Románia „rendkívül jó” kapcsolatokat ápol Izraellel. Peresz az interjúban megköszönte a közkeleti béketárgyalások felgyorsítására tett bukaresti erőfeszítéseket. Az izraeli államfő Szófiában tárgyalta bolgár hivatali kollégájával, Georgi Parvanovval. Közös sajtóértekezletükön sürgette a palesztinokat, hogy kezdjék el a közvetlen tárgyalásokat Izraellel, és felvetette, hogy Bulgária lehetne a tárgyalások helyszíne. Bulgáriának jók a kapcsolatai mind Izraellel, mind a palesztinokkal. Az izraeli államfő kijelentette, hogy Izrael részéről nincs akadálya a közvetlen tárgyalások elkezdésének, miután azok „a béke és a békés együttélés érdekeit szolgálják”. Peresz megkapta a legmagasabb bolgár kitüntetést, a Sztara Planinát (Balkán-hegység) a bolgár-izraeli kétoldalú és a nemzetközi kapcsolatok fejlődéséhez való hozzájárulásáért. Az elnök programja végén találkozott a helyi zsidó közösség tagjaival a legjelentősebb szófiai zsinagógában. Peresz az első izraeli államfő, aki a zsidó állam megalakulása óta Romániába látogat. ◀

Moszkvában tisztul a levegő

Hírösszefoglaló

Moszkvában jócskán megtisztította a levegőt egy keddi esti vihar, és az idő le is hűlt az esőtől: tegnap reggel a levegő károsanyag-tartalma többnyire már jóval a megengedett maximális szint alatt volt – csak szénhidrogénekből multa felül mintegy 25 százalékkal –, és már látszott a még halvány napsütés, de további javulás egyelőre nem várható. Országosan tegnap – a rendkívüli helyzetek minisztériumának hivatalos jelentése szerint – csaknem 600 tűz égett mintegy 93 ezer hektáron, s az oltáson a minisztérium részéről mintegy 160 ezer ember, 26 ezer gép és tíz repülőgép, illetve helikopter dolgozott, de részt vesz a munkában a hadsereg számos egysége és gépe, valamint sok-sok civil önkéntes, és külföldről már több mint 500 ember, 100 gép és 13 repülőgép is segítkezik. Csökkent a nagy tüzek száma is: tegnap 56 ilyen égett közel 59 ezer hektáron. Ugyanakkor 4000 hektár sugárzennyezett erdő is a lángok martaléka lett a nyugati határvidéken, ahol még a csernobili katasztrófa nyomán emelkedett meg a radioaktivitás. Moszkva környékén, részben a területén a keleti részekben ég sok tűz, és ott a legsűrűbb a füstköd, kedden alig 100-200 méter volt a látótávolság. ◀

Kegyetlen monszun Pakisztánban

Hírösszefoglaló

Több millió ember otthonát, és hatalmas a mezőgazdasági területeket elpusztított a pakisztáni áradás. Az árvízkárosult milliók egyelőre életben vannak, de nem jutnak ételhez és vízhez sem. Eddig körülbelül 1600-an haltak meg a pakisztáni ár miatt, az ENSZ sürgeti a nemzetközi összefogást, több százmillió dollárt szeretne összegyűjteni Pakisztán számára. Az árvízi helyzet Pakisztán északnyugati határter-

ományában a legsúlyosabb, csak ott 600 ezer ember van elvágva a külvilágtól, de most már az ország középső részén található Pandzsáb, és a délen fekvő Szindh tartományt is elérte az ár. Az ételcsomagok már elindultak, a segélyszállítást azonban nagy mértékben nehezíti a környezet. A BBC riportjában jól látható, amint pár négyzetméternyi víz feletti földdarabokon várakoznak az áldozatok, és a segítők helikopterekről a vízbe dobálják a csomagokat, ahonnan a lentiek

úszva próbálják menekíteni az ételt. A pakisztáni meteorológiai intézet szerint rekord mértékű víz ömlött az országra július 28-án és 29-én, és duzzasztotta minden eddiginél nagyobbra az Indus és Kabul folyókat. Ezeket a területeket korábban ritkán sújtotta a monszun. A Reuters által megkérdezett szakértők szerint a minden eddiginél nagyobb területet érintő áradásért a klímaváltozás közvetlenül felelős, és a mostani katasztrófa előrejelzi a jövőbeni hasonló történéseket. ◀

Az árvízkárosult milliók egyelőre életben vannak, de nem jutnak ételhez és vízhez sem

Sajátjait kritizálja az elnök

Folytatása a 3. oldalon

A közrádióknak adott interjújában az államfő meg is nevezte a renitenseket: „Cristian Preda EP-képviselő, Sever Voinescu képviselő és Radu F. Alexandru szenátor nem lenne a pártban, ha azt én vezetném”.

Reagálnak a kritizáltak

„Igen, így lett volna” – reagált az elnök nyilatkozatára Sever Voinescu, aki az elnökválasztási kampányban szövívőként segítette Basescut. A PD-L értelmiségi körébe tartozó Voinescu hozzátette: gondolkodik azon, hogy kilépjen-e a pártból. Egy másik kritizált honatyá, Radu F. Alexandru szenátor visszautasította az elnöki feddést, arra kérve Traian

Basescut, hogy ne mossa egybe Voinescuval és Predával. „Az utóbbi nehéz hónapok alatt senki nem engedte meg magának a PD-L-ben, hogy a kettejükhez hasonló nyilatkozatokat tegyen. Egész köteteket lehetne kiadni azokból a kormányt és a pártot sárral dobáló nyilatkozatokból, amelyeket Voinescu és Preda tett az idők során” – érvelt Radu F. Alexandru, hozzátéve, nagyon meglepte, hogy az elnök „összemosta” őket.

Egység-vagy progresszív adó?

Traian Basescu államfő szerint a gazdasági válságból való kilábaláshoz elengedhetetlenül szükséges, hogy egységadót vessenek ki mindenféle bevételre, hiszen „egy ország minden lakója köteles adót

fizetni”. Felhívta a figyelmet arra, hogy jövőre a nyugdíjpénztári hiány eléri a 3,6 milliárd eurót, amiből meg lehetne építeni a cernavodai atomerőmű 3-as és 4-es reaktorát. Hozzátette: tudja, hogy népszerűtlen erről beszélni, és alkalmat ad „Nuș és Felix médiatörzsztjeinek” arra, hogy támadják, de szembe kell nézni a valósággal és megoldást kell rá keresni. Victor Ponta szociáldemokrata pártelnök határozottan elutasította Basescu felvetését, hangsúlyozva, alakulata határozottan ellenzi az 1000 lej alatti jövedelmek megadóztatását. Szerinte differenciált adórendszer kellene bevezetni.

Nincs pénz templomokra!

A közrádióknak adott interjúban az államfő „nagyfokú elégedet-

lenségét” fejezte ki amiatt, hogy a költségvetést úgy állították össze, hogy az a kormánypárti képviselők érdekeit szolgálja. „Hagyjunk fel a fanatizmusra, az országunk nincs pénze a templomok építésére” – mutatott rá Traian Basescu. Hozzátette: nem vádolja lopással a honatyákat, de meg kell érteniük, hogy jelenleg nem templomokat, hanem árvizi védőgátakat kell emelni.

Mikor lesz román euró?

Újra kellene gondolni az eurózónához való csatlakozás menetrendjét – adott hangot személyes véleményének Traian Basescu a *Radio România Actualități* műsorában. Az elnök szerint nem sikerült csökkenteni a strukturális deficitet, illetve a deficit finanszírozásával is gondok vannak. Basescu elmondta, elvileg nem lenne gond teljesíteni a maastrichti kritériumokat és tartani a 2014-es dátumot, azonban félt, hogy az ország gazdasága még nincsen felkészülve az euró bevezetésére. A közelmúltban egyébként a jegybank kormányzója, Mugur Isărescu is hasonlóan nyilatkozott az euróvezetési csatlakozásról.

Rendkívüli napirend

Az államfő üdvözölte az ellenzéki honatyák munkakedvét, akik az általa javasolt ANI-törvény mellett újabb jogszabályok napirendre vételét javasolják a jövő héten sorra kerülő rendkívüli parlamenti ülészen. „Az EU által kért törvényeket sürgettem, mert úgy gondoltam, hogy ne terheljük meg a honatyákat a nyári vakáció alatt. De ha ők túlórázni akarnak...” – fejezte Basescu. ◀

Ellenzéki céltalanság

Bogdan Tiberiu

Jó hír: tömörül az ellenzék, feloldódnak a nagyrészt egyéni hiúságból, szűke csoportérdekekből fakadó ellentétek; körvonalazódik a reménye annak, hogy végre történik valami pozitív is Romániában, ha egyébként nem, hát legalább megbukik a tehetetlenségét és hozzá nem értését mesteri módon bebizonyító és arroganciával leplezni próbáló Boc-kormány. Victor Ponta és Crin Antonescu, miután hetek óta egyebet sem tettek, mint egymást mocskolta, most végre közös asztalhoz ültek, kidolgozni a következő, együttes lépéseket. Kevésbé jó hír viszont az, hogy a „kibékülési találkozót” a Konzervatív Párt volt elnöke, Dan Voiculescu, a Felix-néven elhíresült volt szekus besúgó, a kétes hírű üzletember-politikus-médiamogul hozta össze, akinek esetében még Traian Basescu államfővel is egyet lehetett érteni, amikor több mint öt évvel ezelőtt bevallotta „erkölcstelen megoldásként” vonta be az új kormánykoalícióba. Az sem kecses túl sok jóval, hogy mellette a tárgyalóasztalnál olyan, „lejáró szavatossági idejű” és nem kevésbé ellentmondásos politikusok is helyet foglaltak, mint a korrupció vádjai alól magát mindmáig nem tisztázó Adrian Năstase, illetve a „nagy kombinátor”, magyarán a szálakat a színpadok mögül húzó, minden hájjal megkent Viorel Hrebenciuc. Erősen kétséges, hogy éppen ők képviselnék a megváltással felérő megújulást hozó „új politikai elitet”. Az pedig egyenesen aggasztónak mondható, hogy a parlamentben a legutóbbi választások óta ugyan kisebbségben lévő, ám a felmérések szerint, a mélyülő válsághelyzet nyomán, együttesen immár a szavazatok hatvan százalékára számítható ellenzék egyetlen célkitűzésének a kabinet megbuktatását tekinti. Ami persze üdvözölhető szándék – de egymagában kevés. Az utóbbi húsz év talán legerőtelenebb, leghatározatlanabb, legtöbb hibázó és legtöbb ígéretet megszegő kormányának napjai mindenképpen megszámoltattak: az államfő szeptemberig adott határidőt a válságkezelő intézkedések gyakorlatba ültetésére, és amit a kabinetnek nem sikerült megtennie másfél év alatt, azt nehezen teszi majd meg a hátralevő fél hónapban. A nagy kérdés éppen az: mi történik, ki következik majd, és mit tesz Bocék távozása után? Ez az amiről – amint a mostani tanácskozáson is kiderült – az ellenzéknek fogalma sincs. Sem a szociáldemokraták, sem a nemzeti liberálisok nem rendelkeznek, nemcsak hogy távlati, de még közepes távra szóló stratégiával, még kevésbé konkrét programmal. Az egyetlen elképzelésük valahogy így hangzik: menjen a kormány, aztán majd meglátjuk. Az „ellenzéki csúcstalálkozót” követő nyilatkozatokban a távlatokról szó sem esett. Victor Ponta nyilatkozatából is csak amnyi derül ki, hogy – a rohamosan mélyülő válság közepete – sikerült meghatározniuk legfőbb ellenfeleiket, a Demokrata Liberális Párt és Traian Basescu személyében. Ehhez pedig nem lett volna szükség másfél órács kupaktanácsra; ezt akár egy kezdő újságolvasótól is megtudhatták volna.

Sajátjai ellen fordult? Meglepőnek számít a Sever Voinescunak és Cristian Predának címzett elnöki kritika. Fotó: archív

Borbély: felkészültünk az árra

ÚMSZ

▶ A következő huszonöt évben Románia 17 milliárd eurót fordít árvízvédelemre – jelentette be Borbély László környezetvédelmi miniszter, miután a kormány elfogadta az ország árvízvédelmi stratégiáját. A dokumentumot a zöld tárca szakemberei dolgozták ki. A 2010–2035-ös időszakra szóló árvízvédelmi stratégia a környezetvédelem, a fenntartható terület- és városfejlesztés, az erdőgazdálkodási problémák, a szállítási infrastruktúra kiépítése, valamint fenntartható turizmus szempontjából közelíti meg a vízgazdálkodással kapcsolatos gondokat – emelte ki Borbély László. Szerinte 2035-ig a 2006-os károk mértékéhez viszonyítva 80 százalékkal fog csökkenni az árvizek okozta kár. Az árvizek veszélyének kitétt területek aránya pedig 62 százalékkal lesz kisebb. „A Környezetvédelmi és Erdészeti Minisztérium nem most, az árvizek után kezdett el intézkedéseket hozni. A Környezetvédelmi Alapból a 2010–2012-es időszakra 437 millió lejt különítettünk el vízügyi infrastruktúrára. Ebből az összegből idén 130 millió lejt fogunk költeni” – hangsúlyozta Borbély. A stratégiában foglalt intézkedésekkel kapcsolatosan a környezetvédelmi miniszter kiemelte: Vízgaz-

dálkodási és Árvízvédelmi Hatóságot hoznak létre, amely az összes, vízüggyel kapcsolatos feladat koordinálásáért felel. Jelenleg egy olyan kormányhatározattervezet dolgoznak, mely alapján a tárca átvinné a gátak menedzsmentjét a Talajjavítási Hatóságtól. „Nem helyes, hogy a Vízügyi és a Talajjavítási Hatóság is feleljen a gátak menedzsmentjéért. Ez utóbbi intézmény jelenleg a Duna mentén 1110 kilométer gát karbantartásáért felelős” – mutatott rá Borbély. Az árvíz-megelőzési stratégia prioritásai közül az újraerdősítési programot, a védősávok létrehozását, és a vízmosságok, talajcsuszamlások megelőzését célzó befektetéseket említette. „Három év múlva befejeződik az árvíz veszélyeztetette települések feltérképezése is” – mondta a tárcavezető.

Az árvízvédelmi stratégia szerint közel egymillió ember életét veszélyezteti állandó jelleggel az árvíz Romániában; 88 ezer házat önthetnek el bármely pillanatban a megáradt folyók, az állandó árvízveszélyben levő területek nagyságát pedig egymillió hektárra becsülik a szakemberek. Az áradások és az ezeket követő földcsuszamlások tavaly 156,4 millió lejt kárt okoztak Romániában, 2008-ban viszont a pusztítás értéke elérte a 2,79 milliárd lejt. ◀

Kormányzásra kész ellenzék?

ÚMSZ

▶ Október 16-án mutatja be gazdasági és szociális programját a Szociáldemokrata Párt (PSD), amelynek elnöke, Victor Ponta tegnap „súlytalannak” nevezte Traian Basescu államfő azon kijelentését, hogy a két ellenzéki alakulat nincs felkészülve a kormányzásra. „Az államfő kijelentései a PSD-ről komolytalanok vagy hazugságok” – vonta le a következtetést Ponta. A közrádióknak adott tegnapi reggeli interjújában Traian Basescu azzal vádolta a PSD-t és a PNL-t, hogy nyilatkozataikkal és inkompetenciájukkal bebizonyították, alkalmatlanok a kormányzásra. „Akár holnap hajlandó lennék megbízni őket kormányalakítással, de milyen garanciám van arra nézve, hogy végrehajtanák az ország mélyreható reformját és kioltanák azt a strukturális hiányt, amelyet amúgy ők maguk halmoztak fel. Más se hallanánk, mint olyan felelőtlen nyilatkozatokat, mint 'Távozzon az IMF!' és hasonlókat. Ezt nem tehetem. A jelenlegi kormánykoalíció az egyetlen hiteles politikai megoldás, amely felvállalta az ország számára létfontosságú strukturális átalakításokat” – fejezte Basescu. Az államfő elismerte, valós esélye van annak, hogy a szociáldemokraták

által kezdeményezett bizalmatlansági indítvány megbuktassa a Boc-kabinetet. „Ez előfordulhat, de jó, ha az ellenzék tudja, hogy mit csinál. Ha kész folytatni azokat a reformokat, amelyek végrehajtását Románia vállalta, akkor legyen. De ha ezt elutasítják, és csupán önös politikai érdekből buktatják meg a kormányt, akkor azt javasolom nekik, tartóztassák meg magukat” – üzent a szociáldemokrata és liberális vezetőknek az államfő.

Ez utóbbi felvetésre válaszolt Mircea Geoană PSD-s szenátusi elnök, aki úgy vélte, ha az ellenzék „nem csak retorikailag egyesítik erőiket” és a bizalmatlansági indítvány megbuktatja a Boc-kormányt, akkor Traian Basescu államfő akarától függetlenül közösen kormányozhatnak majd. Mint ismeretes, az ellenzéki vezetők összekülönböztek azon, hogy mire szövetkeznek. Crin Antonescu liberális elnök azt vetítette előre, hogy az ellenzéki partoknak a bizalmatlansági indítvány utáni együttműködésre is kellene készülniük, Victor Ponta szociáldemokrata vezető ellenben úgy vélte, hogy egyelőre csak a bizalmatlansági indítvány sikerére kellene összpontosítaniuk. Szerinte a két párt közötti ideológiai különbségek alaposabb tárgyalásokat igényelnek. ◀

Román lapszemle

Tizenkét brassói polgár számláját ürítette ki a Credit Europe Bank egyik munkatársa, aki így több mint 1 millió lejt harácsolat össze. (EVZ) ▶ Románia én így szeretlek! feliratú Kis-Románia térképét illusztrálta egy szélsőséges magyar internetes honlap azt a cikket, amelyben Bogdan Diaconu konzervatív párti képviselőt pellengérezte ki Szegedi Csanád jobbkios EP-képviselő kitiltását célzó kezdeményezése miatt. (Románia Liberá) ▶ Miközben a közalkalmazottak 25 százalékos lefaragásokat nyögnek, addig a CFR Marfa privatizációjával megbízottak két évig havi 5000 lejes bonuszt kapnak fizetésük mellett. (Puterea)

Jótejkonykodás – román módra

A romániai milliárdosokat nem hatotta meg amerikai „kollégáik” gesztusa, amellyel, a válsághelyzetre való tekintettel lemondtak vagyonuk feléről. Mindenki tisztában van azzal – maguk a román milliósok is –, hogy nem az amerikai és a romániai adózási rendszer közötti alapvető különbségek miatt nem lennének hajlandók követni amerikai „kollégáik” elhatározását.

B. T.

► A *HotNews* hírportál populista, fanyalgó válaszokat kapott arra a kérdésre, hogy az amerikai milliósok mintájára hajlandók lennének-e, a dúsgazdag romániai üzletemberek, médiacézárak, politikusok maguk is lemondani vagyonuk ötven százalékáról.

Csodálatos gesztus, de...

A *Forbes* listán 400–450 millió eurós vagyonnal szereplő médiacézár, Sorin Ovidiu Vântu kétféle – hivatalos és „magánjellegű” – választ adott. Utóbbiban felelőtlen ségnek mondotta azt, hogy „kemény munkával és kockázatok árán” összegyűjtött vagyon egy részéről sporttermek, iskolák vagy úszómedencék építésére áldozzon. Hivatalosan viszont „kiváló kezdeményezésnek” nevezte az amerikai milliárdosok lépését, amelyet ő maga is követne – ha lenne vagyona. „Nekem azonban nincs vagyonom és csak a pénzszerzéshez értek” – jelentette ki, hozzátéve azonban: ha az állam szavatolná számára a vagyontermelés lehetőségét, akkor szívesen osztaná meg pénzét a rászorulókkal.

A 275–300 millió vagyonnal szereplő másik médiamogul, Dan Voiculescu szegény gyermekkorára hivatkozva arról beszélt, hogy „bármennyire is kapitalistát faragott” belőle az élet, alapvetően mégis baloldali maradt. Emlékeztetett rá, hogy éppen a napokban javasolta a kormányfőnek a nagy vagyonok kemény megadóztatását. Így természetesen feláldozná vagyona felét – pontosabban rábeszelné erre két lányát, ha nem tartana attól, hogy a pénz legalább felének nyoma vész, ha állami ügykezelésbe kerül. Voiculescu amiatt is aggódik, hogy adakozása nyomán „mindenféle érdekcsoport, politikai körök, bűnözők céltáblájává” válna. Így csak annyit tehet, hogy saját jótejkonyági alapítványain keresztül pénzel karitatív akciókat. Afelől viszont nincs teljesen meggyőződve, hogy a jelenlegi Romániában érdemes lenne-e lemondani a vagyon feléről, hiszen a társadalomnak még jó ideig szüksége lesz a hazaitöke gyarapodására, az üzleti ágazat erősödésére.

Voiculescuhoz hasonlóan válaszolt a kérdésre a 300 millió eurós vagyonnal jegyzett üzletember, Ovidiu Tender is, aki az amerikai milliósok döntését csodálatra

méltnak nevezte, ő maga viszont nem vagyona felével, hanem alapítványai útján lebonyolított akciókkal segít a rászorulókon. Azt elismerte, hogy az e célra fordított összegek távolról sem teszik ki vállalkozásai össznyereségének felét, de ígérete szerint a jövőben növelni szeretné a jótejkonyági összegekre fordítandó összegeket. Azt sem titkolta, hogy az amerikai példát Romániában igen nehez lenne követni, hiszen a hazai milliárdosok ilyen tekintetben aligha jutnának konszenzusra.

Ioan Niculae

Sorin Ovidiu Vântu

Fotók: archív

Kurta-furcsa válaszok

Az 1,2 milliárd eurós vagyon ura, Ioan Niculae üzletember ostobának mondotta a *HotNews* kérdését, amelyre ezért nem volt hajlandó válaszolni.

Az együttesen 600 millió eurót ügykezelő Marius és Emil Cristescu testvérpár maga is kurta és furcsa választ adott: nem tud mit mondani, mivel nincs témában, majd, ha utána jár a dolgoknak, akkor nyilatkozik.

Elan Schwartzberg emlékeztetett rá, hogy tíz éve át finanszírozta volt felesége, Mihaela Rădulescu karitatív akcióit. Ha azonban volna kétmillió eurója, akkor abból nem mondana le egy millióról, hanem üzletbe fektetné a pénzt és a nyereségből juttatna a szegényeknek. Így 10–15 év alatt egymillió eurónál jóval több pénzt adományozna a rászorulóknak.

A vagyon Isten ajándéka

A 200 millió eurós vagyonra „taksált” Gigi Becali a Egyesült Államok jellemző stílusában válaszolt adta a kérdésre, sűrűn hivatkozva a Teremtőre – akivel egyébként ő rendszeresen alkoszik és a Steaua focicsapatának eredményeire. Szerinte az amerikai milliósoknak muszáj volt megtenniük a gesztust, mivel „vagyonukat az Istentől kapták”. „Ajándékba kapták, tovább kell hát ajándékozniuk”. Mindez megköveteli tőlük „a könyörületeséget és a szeretetet”. A „utolsó ítéletkor Isten előtt ez a legfontosabb”. A maga részéről természetesen odaadná vagyona felét, már enél is többet adott egyébként, eddig 30 millió eurót juttatott a rászorulóknak. Alapítványának azonban nem adna pénzt, mert azt mások lenyúlják.

A 200–210 millió eurós vagyon ura, a fősvénységéről nevezetes George Copos meggyőződéssel állította, hogy az amerikai példát négy év múlva követni fogják a hazai milliósok is – már ahány megmarad közülük. Nem lenne kifogása az ellen, hogy vagyona felét karitatív célokra ajánlja fel, de fájlalja, hogy az adományok összegét nem lehet leírni az adóból. Copos jótejkonykodásnak nevezte azt, hogy évi 6 millió eurót fektet a Rapid focicsapatába, amiből 3 milliót nyer vissza.

Adóleírás – Amerikában és itthon

Az Egyesült Államokban a jótejkonyági célokra befizetett összegek 30–50 százalékos arányban leírhatók az adóból. Bizonyos esetekben ez az arány akár a száz százalékot is elérheti, így történt ez például legutóbb a haiti földrengés áldozatainak juttatott adományok esetében.

Romániában azonban a karitatív célú adományok nem írhatók le az adóból. Az Adótörvénykönyv idevágó rendelkezései értelmében az adóból csakis az adózó jövedelmek megvalósítására fordított költségek vonhatók le – a jótejkonykodásra szánt pénzek pedig nem tartoznak ebbe a kategóriába.

Természetesen azt mindenki tudja – maguk a román milliósok is –, hogy nem ez a magyarázata annak, hogy szép szavakkal ugyan, de voltaképpen elzárkóznak az amerikai „kollégák” példájának követésétől. ◀

Jó milliárdosok klubja: adó vagy adomány?

Alaposan felkavarta az állóvizet negyven amerikai milliárdos, aki a minap bejelentette: vagyonának legalább a felét jótejkony célra fordítja. Bill Gates&Co. – így emlegetik a „jó milliárdosok klubját”.

Gyulay Zoltán

► Egészen egyedülálló kampánynak adott lökést Bill Gates, a Microsoft alapítója és Warren Buffett befektetési guru: százmilliárdokat kívánnak jótejkony célra fordítani. Amint a kezdeményezésüknek híre ment, negyven „sorstársuk” – köztük olyan neves előkelőségek, mint a médiamogul Ted Turner és Michael Bloomberg New York-i polgármester, az önmagában is „valaki” David Rockefeller vagy a *Csillagok háborúja* rendezője George Lucas – is feliratkozott a listára.

A nagy trükk

Első hallásra gigászinak tűnik a kezdeményezés. Mindazonáltal a szóban forgó urak a vagyonukat nem még életükben kívánják jótejkonykodásra fordítani, hanem majd csak a haláluk órájában testálják át ilyen célra. És nyilatkozatuknak sincs semmiféle kötelező érvénye, csupán a lehetőséget helyezték kilátásba.

Sokakat foglalkoztat azóta is a kérdés: vajon csak egy alaposan átgondolt hatalmas PR-fogásról volna szó? Buffett és Gates esetében az ember szeretné másképp hinni. A *Forbes* magazin listáján a második helyre szorult microsoftosnak megvan a maga alapítványa, amelyre rendszeresen utal át tisztességes összegeket. A ranglistán öt követő Buffett pedig már 2006-ban bejelentette, hogy vagyonának 99 százalékából alapítványt hoz létre. Az pedig, hogy a mozgalmat meg alapító többi hírességet mi mozgatja, hétpeccéses titok.

Az akció ennek ellenére valóban gigászinak hat, és azt mutatja, hogy a pénzügyi válság mennyire megmozgatta a szupergazdagok kis szürke agysejtjeit is, és hatással voltak a világ más tájain élő milliárdosokra is. Amúgy az Egyesült Államokban – igaz, papíron – Bill Gates és Warren Buffett kezdeményezésére az őket követő „negyvenek” mintegy százmilliárd dollárt hordtak össze.

Kicsalogatott milliárdok

A két nevezett úr jószereivel a világ legjobb telefonos kereskedője. Mindketten hetekig lankadatlanul csüngnek a vonal végén, s a végén több pénzt söpörnek be, mint egyes EU-tagországok éves bruttó nemzeti összterméke (közönséges nevén GDP-je). Bill Gates és felesége, Melinda vagyonát 53 milliárd dollárra becsülik. Az 54 éves

férfi ennek nagy részét orvosi kutatásokra és a harmadik világ megsegítésére fordítja. Warren Buffett ugyan „mindössze” 47 milliárd fölött rendelkezhet, élete ennek ellenére csupán annyi pompával teli, mint egy utazó kereskedelmi ügynöké. A 79 éves férfi elajándékozta a milliárdjait. Párosuk közösen hirdette meg a The Giving Pledge (Adományígéret) elnevezésű programot, amelynek célja, hogy a lehető legtöbb milliárdot csalogassa elő a lehető legtöbb milliárdos zsebéből (pontosabban bankszámlájáról).

„A *Forbes*-lista mintegy hetven nevét szólítottuk meg, akikben valamilyen formában megbízunk” – nyilatkozta Buffett. A „valamilyen formában” azt jelenti, hogy megvolt a reményük azon vagyon felének az odaajándékozására, amely nemzedékek során összegyűlt és átöröklődött. „Néhányan eleinte nem mutattak hajlandóságot, sokukat azonban végül is sikerült meggyőzni” – tette hozzá a befektetési szakember.

Szeretne tükörbe nézni

Mégsem mindenkit: ahogy a szocializmus korában börtönbüntetés terhe mellett mondani volt szokás, a kijelölt önként jelentkezők negyvenen maradtak. Néhány – már említett és új – név: a *Csillagok háborúja* rendezője, George Lucas; a *CNN*-t megalapító Ted Turner, a szállodaörökös Barron Hilton és a bankár David Rockefeller, az ugyancsak számítástechnikában utazó Larry Ellison (Oracle), valamint a divattervező Diane von Fürstenberg.

„A sikeres emberek figyeljenek ránk New Yorkban” – nyilatkozta Michael Bloomberg, civilben médiavállalkozó, akit 18 milliárd dollárra becsülnék. – „És szeretnék még egyszer, utoljára a tükörbe nézni, amikor végleg kihunynak a fények, hogy azt mondhassam magamnak: oké, sikerült valamit jobbitanod a világon” – adta magyarázatát annak, hogy miért vállalkozott a részvétellel az akcióban.

Az exkluzív klubnak egyetlen szabálya van: a milliárdosok adományának ki kell tennie a legalább ötven százalékot. A cél kijelölése az illetőtől függ. A két kezdeményező abból indul ki, hogy a jótejkonykodást vállaló minden hátsó szándék nélkül cselekszik jól. És gentleman módjára viselkednek, teljesen jóhiszeműen: „Nem kötünk jogi érvényű szerződést, az ígéret erkölcsi kötelezést jelent” – fűzte hozzá Buffett. Ma már persze nemcsak Amerikában, hanem a világnak ezen a fertályán is élnek milliárdosok, nem beszélve Ázsiáról. Buffett mondta: „Bill és én az ősszel Kínába utazunk, hogy néhány ottani gazdag emberrel találkozzunk. Az adományozás előnyeire pedig Bloomberg igazi New York-i módra világított rá: „Nem akarom a gyermekeim életét romba dönteni. Legyenek meg a saját céljaik, és küzdjenek értük, ne mondják egyszerűen, hogy hé, én a szerencsés spermák klubjának tagja vagyok, és egyszerűen a sikert is öröklöm velem.” ◀

Lap-top

A nap címe. Radu F. Alexandru védelmére kel Bocnak, *Evenimentul zilei*.

Magyarázat. Az eredeti forrás tulajdonképpen a 22 című folyóirat, amely interjút közölt Radu F. Alexandru szenátorral. A fő megállapítása nagyon kemény, és alátámasztja a PD-L vezetőségének egy része és az államfő közötti szakadék elmélyülését: „Traian Băsescu aláássa pártunk elnökének a tekintélyét.” Kérdés, hogyan fogja lenyelni az államelnök ezt a bírálatot; mert a másik vád ellen, miszerint a legtöbbet akkor ártott, amikor elvtelen kormányzóvetségekbe kényszerítette a PD-L-t a PSD-vel, nem nagyon tud védekezni.

Nem elég emlékezni. Interjú a román közszolgálati televízióban Simon Pereszszel, Izrael állam karizmatikus elnökével, nem utolsósorban a kiváló baloldali gondolkodóval. A Holokausztról mondja Peresz: nem elég visszaemlékezni a történetekre, tudatosítanunk kell, mit kellett volna tennünk, hogy elkerüljük mindazt, ami történt. És tudatosítanunk kell, tesszük hozzá, hogy milyen veszélyek fenyegetnek jelenleg. A csikszeredai otromba megnyilvánulás, a hosszú ideig olvasható gyalázatos antiszemita szöveg felveti a helyi vezetők, döntéshozók felelősségét. Ám bár mit lehet elvárni egy megyei elnöktől, aki maga is a szélsőjossal cinkoskodik? És mit csinál(t) a polgármester? És mi a reagálása az RMDSZ központi vezetésének? Nem lesz elég majd visszaemlékezni a történetekre!...

Minden fő. Sejtettük, hogy ez lesz belőle, de idézzük, már az uborkaszazoni borzadálykeltés kedvéért is: az *Adevărul* utána járt (nem volt nehéz), és kiderítette, és megírja, hogy a Fekete-tenger hőmérséklete elérte a sohasem tapasztalt 30 Celsius fokot. Innen az összeállítás címe is: *Fő a Fekete-tenger!* Nekünk meg fő a fejünk, különösen, ha ott nyaraló családtagjainkra, ismerőseinkre, barátainkra gondolunk.

A nap álhíre. Traian Băsescu eltökte, hogy beadja a válópert, csak még nem tudja, hogy Boc ellen, vagy a Pred-Voinescu páros ellen-e. De kire marad a gyermek, vagyis az egyre kisebb pedálka?

Minden napra egy mondás

„Meglehet, hogy a művészet nem más, mint a szervezet egy válasza a saját korlátozott emlékezetére.” Joseph Brodsky

Az árnyék nem hazudik

Horváth István

Akkor majd Hubauer!

– Ha pénzt dobnak bele, azt énekli: „Hazádnak rendületlenül!” Egy lány pénzt dobott be a mozdonyba. Vártak, de nem hallottak semmit.
– Nem működik – mondta a portás.
– Mindegy – magyarázta a tanár. – Ez a találmány nemcsak takarékosra, hanem hazafias gondolkodásra is nevel.
– És sohasem akadt neki pártfogója? – kérdezte egy lány.
– Soha. Magányosan, meg nem értve öregedett meg.
– Egyetlen terve se valósult meg?
– Ebben az országban? – legyintett a portás. – Nálunk így múlik el egy emberi élet.
Mindenki hallgatott. Meglegyintette őket a nemzeti tragédia szele.
– Ez pedig: Gagarin őrnagy! – mutatott egy színes képre a portás.
– Ismerték egymást?
– Sajnos, nem.
– Kinek a hibájából?
– A találkozás nem jött létre – mondta kitérően a portás. Már csak egy vitrin volt hátra.
– Ez az a Dolgozó Hetijegy, mellyel munkába járt... Hubauer Sándor szerényen és visszavonultan élt, nem kért, nem is várt kiváltságokat.
Reggelije: fél liter tej, tíz deka parizer, kenyér.
Körüljárták a tejet, parizert, kenyert. Volt, akinek könnybe lábadt a szeme. Elköszöntek, sorba álltak, kivonultak. Egy hét múlva dolgozatot írtak: „Mit láttam a budapesti tanulmányi kiránduláson?” Az ifjúságot csak látványos dolgok lelkesítik; oldalakat írtak a Mátyás-templomról, egy önkiszolgáló büféről, az Országzászlóról... A Hubauer Sándor Emlékkiállításról alig valamit. Ilyenek ezek a mai fiatalok.
De nem baj. Majd egyszer. Majd húsz, harminc év múlva. Majd negyven év múlva. Akkor majd eszükbe jut Hubauer!

Örkény István: Magyar Panteon

Biznisz iz biznisz?

Barack Obama az óceánon túlról szereti a törököt, makacsul pártolva azok Uniós tagságát, s bár ez hasonlít ahhoz, hogy ha muszáj, pár órára a szomszéd diszkrétan elnevelt kislány is vonzó lehet, törekvése érthető: Ankarára szüksége van a Közel-Keleten. A La Manche-on túli szigetről, David Cameron brit miniszterelnök is lelkéhez közelállónak tartja (Tony Blair nyomdokain haladva) a törökök csatlakozását, ő az európai izlámellenesség oldását és az Unió komor keresztény blokkjának spontánabbá tevésének garanciáját látja az új tagállamban. A májusban meglepően kialakuló, de üresjáratú Irán–Brazília–Törökország nukleáris problémamegoldó triász brazil tagjának szintén érdeke Ankara boldogsága, bár ő ebből a szempontból inkább fontosnak tartja, hogy a figyelem középpontjába kerüljön a világméretű probléma látszatmediálása révén. Ezzel szemben Ankarának viszont már egyáltalán nem érdeke az izraeli-palesztin békefolyamat közvetítése, ugyanis az Iránnal való kamugyanús nukleáris-biznisz által, valamint a legutóbbi flottillaügy kiprovokálásával fényévekre távolodott eddigi (mindenki által üdvözölt) békéltető irányvonalától. Az Unió akarla-féle a török jelenlétet, a „speciális státusú felvétel-várományos” meghatározás elkötelezőbb megváltoztatásától viszont még ódzkodik, és mostanában inkább az Irán elleni szankciók szigorításán dolgozott. Így tilos például az európai cégeknek, hogy iráni olaj, vagy gázbefektetésekben gondolkozzanak, Ahmadinezsád országának komoly vállalatai pedig fojtogatón engedélykötelesek, amennyiben adott dollárplafont meghaladó külföldi tranzakcióba akarnak bocsátkozni.

Ebben az összefüggésrendszerben jelent meg nemrég az olajüggyel megbizott iráni miniszter, Masoud Mirkazemi bejelentése, amely egy, a törökkel építendő gázszállító hálózat létrehozásáról szól. A majdnem másfél milliárd dolláros közös befektetés, amennyiben létrejön, három éven belül napi 50–60 millió köbméter gázt szállítana Törökországba és Európába. Ankara hirtelen sürgetőnek érezte, hogy pontosítson: török részről nem állami, hanem magánvállalat érdekelt az ügyben. Irán szankciós megkötésekből való kitérés kísérlete érthető. Az Erdogan miniszterelnök által tulajdonképpen (félre)vezetett ázsiai-európai törökök azonban, az EU szigorításoktól való eltérés miatt, tovább távolodhatnak a tagságtól. Másrészt, amennyiben mindebből megvalósul valami, kérdés, hogy nem győz-e a megbízhatatlan orosz gáztól való félelem, és válik hirtelen ideálisan európai kereskedelmi partnerre Irán?

Ady András

Komplementer elégedetlenségek

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének genfi rasszizmusellenes konferenciáján terítékre került az erdélyi magyarság és kiemelten a székelyföldi régió kérdése is. A résztvevők két, számos vonatkozásban eltérő jelentést hallgathattak meg. Egyrészt egy három RMDSZ-es kormánytisztviselőt is tartalmazó román kormánydelegáció által betervezett hivatalos jelentést, másrészt három erdélyi civil szervezet, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács, a Bolyai Kezdeményező Bizottság és a Pro Regio Siculorum Egyesület közös „árnyékjelentését”.

A sajtóban a felek egymást vádolják, mondván, hogy fellépésükkel ártanak a romániai magyarság ügyének. Az RMDSZ, Asztalos Csaba véleménye szerint azért, mert az ENSZ konferencia nem az a fórum, melyen az erdélyi magyarság közösségi jogai képviselhetők, az

ENSZ ugyanis az egyéni jogok alapján áll. S valóban: a szervezet elnevezése is mutatja, hogy létrehozói a nemzet államot értettek, ebben a fogalmi keretben pedig a „nemzeti közösség”

fogalma gyakorlatilag értelmezhetetlen. Az „árnyékjelentés” szövegezői és előterjesztői meg úgy vélik, hogy a kormánydelegációban részt vevő RMDSZ-es képviselők aláadták az „árnyékjelentés” hitelét.

Úgy tűnik, egyikük sem képes belátni, hogy az volt a természetes, ami történt. Az ENSZ szakértői a két eltérő forrásból jóval hitelesebb képet kaphattak, s maguk kerültek abba a helyzetbe, hogy a két álláspont ellentmondó elemeit megpróbálják valamiképpen összeegyeztetni. Az ilyenfajta szellemi erőfeszítések többet használhatnak a magyar ügynek, mint bármely egyoldalú állásfoglalás vagy tényismertetés.

Az „árnyékjelentés” megfogalmazása és betervezése nélkül a kérdéskör feltehetőleg nem is kerülhetett volna az ENSZ elé. A két jelentés meghallgatása már azért is rendkívüli jelentőségű, mert ráterelhetette a figyelmet a kérdéskör összetettségére, arra, hogy pusztán az egyéni jogok fogalmi rendszerében az erdélyi magyarság és főként a tömbben élő magyar közösségek, a

Székelyföld és Partium bizonyos területeinek helyzete nem értelmezhető.

Az sem jelentéktelen nyereség, hogy a kormányzati sikerek elismerésével a kormányzásban részt vállaló magyar partner pozíciói is erősödhetnek. A román félnek rá

kell jönnie arra, hogy az RMDSZ kormányzati részvétele és a magyarságnak tett engedmények hiányában nemzetközi téren nehéz helyzetbe kerülhet. Magyarán: a magyar kérdést folyamatosan úgy

kell kezelnie, hogy az a magyar fél, valamint a nacionalista beállítottságú román közvélemény számára is valami módon elfogadható legyen.

Az „árnyékjelentés” betervezése következőként az RMDSZ nézőpontjából is nyereséget jelenthet. Persze az előnyökkel tudnunk kell élni. Be kell látnunk, hogy a politikában – a hazaiban és a nemzetköziben is – bonyolult és csak nagyfokú intelligenciával kezelhető sakkjátszmák folynak. Az, ami ezeket a sakkjátszmákat leginkább megzavarhatja, az elfogultság, a túlzott személyi érzékenység és a nemzeti egység

Bíró Béla

Ha azonban törekvéseik komplementer jellegéről megfelelnek, lerombolhatják egymás nehezen kivívott sikereit.

(magyarán: kizárólagosság-igény) manipulatív hangoztatása.

Mindkét félnek tudnia kell, hogy a másik, eltérő eszközökkel bár, de ugyanazokat a célokat igyekszik szolgálni. Ezért az eltérő törekvések nem kizárják, hanem kiegészítik egymást.

Akkor azonban, ha törekvéseik komplementer jellegéről megfelelnek, könnyen le is rombolhatják egymás nehezen kivívott sikereit. Ha a román kormányzat magyar képviselői nem ismerik el azt, hogy a romániai magyarságnak a román politikai nemzetbe való közösségi integrációja mindkét nemzeti közösség, a román és a magyar szempontjából is jelentős eredményekre vezetett, az a román-magyar kapcsolatrendszer omolhat össze, amely ezeket a sikereket lehetővé tette. De ha nincsenek az „árnyékjelentéshez” hasonló civiltársadalmi kezdeményezések, a romániai magyar politizálás erkölcsi és politikai tartalékai is kimerülhetnek.

A genfi fellépés annak ellenére is jelentős fejlemény volt, hogy magyar oldalról mindkét fél elégedetlen a másik teljesítményével. Az elégedetlenség mindkét esetben „jogos” is – csak éppen nem szabad túlzásba vinni.

Esővel kelesztett kenyérrárak

**Baloga-Tamás Erika,
Kovács Zsolt, Totka László**

► Bár a hazai búzatermés minőségére nem panaszkodnak, már sok sütőipari vállalat kénytelen volt kenyér- és pékárukat drágítani, másutt pedig tervezik az ár-emelést. Az árakat egyrészt az vitte fel, hogy az esőzések miatt a romániai termés mintegy harmada alkalmatlanná vált a pékipari feldolgozásra, másrészt pedig a gabona világgiazi helyzete is kedvezett a spekulációknak. A pékipari egységek ennek ellenére sem számolnak a vásárlóerő jelentős csökkenésével – azzal érvelve, hogy kenyérré mindennap szükség van, aki pedig naponta költött kiflire vagy péksüteményre, ezután is megteszi.

Napi négy banival több

A Székelyföldön két egységet működtető Friske Pan tulajdonosa, Băcescu Piroška érdeklődésünkre elmondta, annak ellenére, hogy legutóbb az ideai liszt rossz minőségével riogatták, ennek éppen ellenkezőjét tapasztalták. „Bár a legutóbbi vásárlás során tapasztaltunk némi drágulást, az csak annyival volt több, amennyit a megnövekedett hozzáadottértékadó (áfa/tva) miatt tettek rá. Termékeink árán egyelőre nem emeltünk, de ha a következő adag gabonát még ennél is drágábban tudjuk beszerezni, akkor mi is kénytelenek leszünk drágítani” – summázta a pékség vezetője.

Biró Andrásról, a székelyudvarhelyi Panos Kft. vállal-

kozás egyik tulajdonosától megtudtuk, hogy ők már ettől a héttől kezdődően kénytelenek voltak öt százalékot emelni termékeik árán, hisz legutóbb már húsz százalékkal drágábban szereztek be a lisztet. A cégvezető számításvai szerint a mostani drágítást figyelembe véve naponta 3-4 banival kerül többé egy személy kenyérfogyasztása – ha egy négytagú család átlagos, napi egy kilót kitevő szükségletét vesszük figyelembe.

Árvíz áremeléssel

Mivel az esős időjárás miatt kevés és gyenge minőségű lesz a Kovászna megyei búzatermés, a szakemberek akár harmincszázalékos ár-emelkedésre is számítanak, mely megjelenik majd a kenyér és péktermékek árában is. Könczei Csaba, a Kovászna megyei Mezőgazdasági Igazgatóság vezetője szerint a hónapokig tartó esőzések miatt a gazdák nagyon megkéstek az aratással, hiszen normális esetben augusztus elejére be szokták azt fejezni, de idén a földnedvessége miatt nem tudtak dolgozni.

Értesülésünk alapján Háromszéken húsz ezer hektáros területen termelt búza, melyet csupán 75 százalékban tudtak eddig learatni és csépelni. Könczei szerint Háromszéken mintegy harmincszázalékos termés kiesésre számítanak a szeszélyes időjárás miatt, de ezt a problémát tetézi, hogy az aratható gabona minősége is gyenge lesz. Előrejelzések

Akinek lehetősége van, őszig várjon az eladással – tanácsolják a szakértők a búzatermelőknek Fotó: MTI

szintén hektáronként idén alig 2800–3000 kilogrammos átlagtermés lett, szemben a tavalyi 4000 kilós hozammal. (Idén a megtermelt gabona 5–10 százaléka már kalászbancsított, ezért ezt csak takarmányozásra lehet használni.)

Bodor Lóránt, a sepsiszentgyörgyi Mimy Zup üzletlánc és pékség ügyvezetője lapunk érdeklődésére elmondta: a malomtól, ahonnan a lisztet beszerezik, már jelezte, hogy a hónap végén ár-emelkedésre számíthatnak. Jelenleg 0,86 bani a liszt kilogrammonkénti ára, míg a gabona ára 0,60 bani körül mozog – a drágulás a 30 százalékot is elérheti. Bodor szerint a nagyobb forgalmú pékipari

cégek esetleg felvállalhatnák, hogy csökkentik árrésüket, és a drágítással csak részben terhelik vásárlóikat, de a kis cégek termékeinek áraiban biztosan tükröződik majd a gabona árának emelkedése.

Zsugorodó „malomkerék”

Az bizonyos, hogy a kistermelők és -vállalkozók jobban ki lesznek szolgáltatva a gabonapiac szeszélyeinek. Háromszéken, Úzon és Szentivánlaborfalva térségében például a lakók java része „pityókás” házikenyér- és kürtőskalácssütésből teremti meg a napi betevőt. A háziasszonyok éjszakánként sütik a szekérkerényi házikenyé-

reket, melyeket napközben a 11-es országút mentén (Brasó és Sepsiszentgyörgy között) levő bódékban árusítanak. Kérdésünkre több eladó is aggodalmát fejezte ki a családi vállalkozást illetően, mivel lisztigényüket teljes egészében a piacról fedezik, és nincs is lehetőségük nagyobb mennyiségű vésztartalékot raktározni. Elmondásuk szerint kénytelenek lesznek drágítani – vagy a drágítás mértékével arányosan csökkentik a házikenyér méretét, így tartva a régi árszintet.

A drágulás borítékolható

Mint minden évben, idén is biztosan lesz búzaimport

Romániában, ám ez nem jelenti azt, hogy a hazai termés ne tudná lefedni a belső szükségleteket – mondta el az ÚMSZ megkeresésére Tánczos Barna, a mezőgazdasági tárca államtitkára. „Tavaly hatszáz ezer tonna import búza érkezett az országba, míg a román készletből több mint 2,5 millió tonnát exportáltunk. A minisztérium legfrissebb adatai alapján több mint 5,2 millió tonna búzát arattak idén Romániában, a hazai piac szükséglete pedig valamivel hárommillió tonna fölé van” – tudtuk meg Tán-

czostól. Meglátása szerint a hazai termelők valószínűleg exportálni fognak, főleg most, amikor az árak a nemzetközi piacon egyre magasabbak. A behozatalt szintén az árak alakulása fogja befolyásolni, a felvásárlók nagyon figyelik, hogy hol kapnak jó minőségű búzát olcsóbban. „A drágulást mindenképp borítékolni lehet: a tőzsdén már kétszáz euró felett van a búza tonnája, ami annak köszönhető, hogy az exporttilalom bejelentése sokkolta a piacot. Amint ez a hullám lecsendesedik, stabilizálódni fognak az árak, azonban biztosan magasabbak lesznek, mint tavaly” – mutatott rá az államtitkár.

Könczei Csaba azt tanácsolja a termelőknek, hogy ha megtehetik és van raktározási lehetőségük, akkor várjanak az eladással szeptember-októberig, mert akkorra stabilizálódik a gabona ára nemzetközi szinten. ◀

► Röviden

Elrebbent befektetők

Huszonkilenc százalékkal esett vissza Romániában a közvetlen külföldi befektetések értéke az első félévben. A tavalyi év hasonló időszakában beáramlott 2,5 milliárd euróhoz képest idén csupán 1,83 milliárd érkezett az országba beruházások útján. A jegybank adatai szerint míg 2008-ban az idegentőkebeáramlás a költségvetési hiány közel 97 százalékát fedezte, ez idén alig ötven százalékot tett ki.

Nőtt az infláció

Júliusban 2,58 százalékkal nőttek a fogyasztói árak Romániában az előző hónaphoz képest, miután a kormány öt százalékponttal 24 százalékra emelte a forgalmi adót. Az Országos statisztikai hivatal adatai szerint az éves infláció 7,14 százalékra nőtt a korábbi 4,38 százalékhoz képest. A növekedést leginkább a nem élelmiszerek árainak emelkedése befolyásolta: a cigaretta 9,47 százalékkal, a villamos energia és a gáz 4,2 százalékkal került többre.

CFR: vonatra tett munkások

Tizenháromezer vasúti alkalmazott elöl mehet el szeptemberben az „utolsó vonat” Fotó: archív

ÚMSZ

► Közel tizenháromezer alkalmazott elbocsátását tervezi a közlekedési minisztérium a román államvasutaknál (CFR). A leépítés – melyet szeptember végéig szándékoznak végrehajtani – a veszteséggel működő állami vállalat valamennyi részlegét érintené. Ezen belül a teherszállító részlegen ötezer munkástól válnának meg, míg a személyszállító részlegen 3900

személlyel csökkenne az alkalmazottak száma. (A CFR idén tavasszal már 10 361 személyt bocsátott el, többségüket, 6 700 személyt a teherszállító részlegről, amelynek forgalmát drasztikusan csökkentette a gazdasági válság.)

A vasúti szakszervezetek munkabeszüntetés helyeztek kilátásba arra az esetre, ha a román kormány ténylegesen végrehajtaná tervét. Iulian Mantescu szakszervezeti vezető a *Mediafax* hírügynök-

ségnek elmondta, hogy nem értenek egyet az elbocsátásokkal, és a terv szerintük kivitelezhetetlen, mivel a vállalatnak nincs pénze újabb végkielégítésekre. Végkielégítés nélküli elbocsátás esetén pedig hátrányos megkülönböztetésben részesülnének azok a dolgozók, akik most vesznek el az állásukat a tavasszal elbocsátottakkal szemben – magyarázta a szakszervezeti vezető, aki a román állam beperelését is kilátásba helyezte. ◀

Adócsalók alkonya?

K. Zs.

► A pénzügyőrség és a pénzügyi hivatalok ellenőreinek kívül már a gazdasági rendőrség is vizsgálhatja a vállalkozások könyvelését, hívta fel a figyelmet Ioan Crăciun. A Kovászna megyei rendőrség gazdasági osztályának parancsnoka szerint a kormány 54-es számú rendelete lehetővé teszi, hogy a rendőrök önállóan is ellenőrizzenek, miután eddig más pénzügyi ellenőrző szervekkel közösen alkottak egy csapatot. „Nem akarjuk zaklatni a vállalkozókat, tehát csak oda megyünk, ahol megalapozott gyanú van adócsalásra, vagy más gazdasági bűncselekményekre” – fejtette ki sajtótájékoztatóján Crăciun. Hozzátette: a gazdasági rendőrség a tisztességes üzletembereket támogatja, felszámolva az adócsaló, „nem lojális konkurenciát”.

Az év első hét hónapjának mérlege alapján Kovászna megye országos szinten 26. helyen áll az ezer lakosra jutó gazdasági bűncselekmények tekintetében, ám ez „előkelő” helyezésnek számít, figyelembe véve, hogy

Háromszéken az átlagnál kevesebb a cég – mondta a rendőrtiszt. Az általuk feltárt gazdasági bűncselekmények egyharmada adócsalás: a jelenlegi 350 vizsgált ügyből 110 ilyen eset. „Nagyon részen kell lenniük – mondta Ioan Crăciun. – Mivel az európai uniós országok közti hozzáadottérték-adó (áfa/tva) befizetésre az ellenőrző szervek nem voltak eléggé felkészülve, előfordult, hogy szerb állampolgárok által alapított három kovásznai cég uniós tagországban hatalmas mennyiségű árut vásárolt fel, majd miután Romániában túladtak az árun, eltűntek, 5,4 millió lej be nem fizetett áfa összegével károsítva meg az államkasszát.” A rendőrség gazdasági osztályvezetője felhívta a figyelmet, hogy már tízezer szál bélyeg nélküli cigarettára és kétszáz liter bélyeg nélküli szesz ital birtoklása is bűncselekménynek minősül. A tapasztalatok szerint gazdasági válságban nagy a kártétel az adócsalásra és a csempészetre, így Háromszéken jelenleg is mintegy 7–8 tonna elkobzott csempészett szesz van a raktáron. ◀

A lopott autók paradicsoma

Kovács Zsolt

„Szezonja” van az autólopásnak – figyelmeztet tegnapi közleményében az Országos Rendőr-főkapitányság, az idei évben rekordot döntött az illegálisan el tulajdonított autók száma. Egyre több romániai tolvaj „dolgozik” külföldön, de a hazai gépkocsik sincsenek biztonságban: a rendőrség összeállította a legveszélyeztetettebb autók listáját.

Legális illegalitás

A statisztikák szerint a Dacia személygépkocsik bizonyulnak a legkönnyebben megszerezhető prédának, a tolvajok azonban nagyon szeretik a német gyártmányú járműveket is. A hatóságok számos, el tulajdonított Volkswagen, BMW, Audi és Mercedes típusú gépkocsi után nyomoznak. A francia autót a Renault képviseli a „sikerlistán”, a Citroenre és a Peugeot-ra azonban ritkán csapnak le a tolvajok. Viszonylagos biztonságban a rendőrség adatai szerint az Opel, a Ford, a Deawoo, a Škoda, a Fiat, a Volvo, a Honda, a Toyota és a Hyundai márkajelű autók vannak.

Az el tulajdonított járművek rendszerint alkatrészként végzik, de a lopási kedvet az

A lopott gépkocsik többsége az autóbontóba vagy az itthon felületesen ellenőrzött autópiacon kerül

is erősíti, hogy nálunk sokkal egyszerűbb a gépkocsi-adásvétel: jogszabály óvja a „vásárlói jóhiszeműséget”, az új tulajdonos már nem felel az autó eredetért. A hazai közutakon a hivatalos adatok szerint ezer, Nyugat-Európában el tulajdonított jármű közlekedik „tisztán”, vagyis az adásvételi feltételek betartása mellett.

Zsákbamaczka

Autólopás szempontjából „fertőzöttnek” számít Há-

romszék is, tavaly egy teljes bűnelkövetői hálózatot gőngyölítettek fel itt. „A határozott rendőri fellépésnek köszönhetően ebben az évben, az országos tendenciával ellentétben, csökkent az ilyen jellegű visszaélések száma” – tájékoztatott Buzsi Andrea rendőrségi szóvivő. A szóvivő lapunknak elmondta, az idei év első felében hat autólopást jelentettek be a megyében, a nyomozás öt esetben igazolta a visszaéléstényét. Ezzel szemben a tavalyi év első felében 11 pa-

naszt tettek a károsultak, és hat esetben igazolódott be, hogy a járművet valóban ellopták. Buzsi Andrea szerint a többi esetben az történt, hogy tulajdonos elfelejtette, hová parkolta autóját, és ijedtében riasztotta a rendőrséget, majd később kiderült, hogy fölösleges volt az ijedelem.

Van ellenszer

Dumitru Ungureanu rendőrtisztól megtudtuk, a lopott autót jóval a piaci ár alatt

értékesítik. A rendőrtiszt példaként említette azt az esetet, amikor a Sepsiszentgyörgy melletti Kilyéből elloptak egy 18 ezer euró értékű ATV-t, amelyet alig 1800 euróért adtak el egy rozsnyói férfinak. A háromszéki rendőrök ugyanakkor elkaptak egy zabolai fiatalokból álló autótolvaj-bandát, akik miután ellopták az autót, átfestették, módosították az azonosító számát és Nagybányán adták el azt alkatrészesnek.

Külföldről 22 luxusautót hoztak be az országba és írtak be forgalomba az elkövetők olyan személyek nevére, akik a tulajdonos cseréről nem is tudtak. A lopott autók között volt Bentley, Mercedes, BMW és Škoda is. A rendőrök arra figyelmeztetnek, hogy egyetlen módon kerülhető el a lopott járművek vásárlása, ha a kiszemelt autót az új tulajdonos megvizsgálta a Román Autónyilvántartó (RAR) szakembereivel.

„Amennyiben másodkézből kíván valaki autót vásárolni, akkor a gépkocsi eredete ellenőrizhető a www.igpr.ro/furtauto/furtauto.aspx honlapon is” – figyelmeztetnek a szakértők, akik szerint ez a forrás akkor célravezető, ha az autó azonosítószámát nem módosították. ◀

Röviden

Könnyebb lesz az ügyintézés

Egyszerűsíti az egészségügyi alkalmazottak munkájához szükséges iratok kibocsátását a szaktárca: 2010. szeptember 1-jétől a kérelmezőknek nem kell a fővárosba utazniuk a dokumentumokért. Ezentúl a megyei egészségügyi igazgatóságokon kell a kérvényt benyújtani az orvosi, fogorvosi, gyógyszerészeti szakvizsgáztatás igazoló papírokért, a főorvosi vagy szakorvosi oklevélért. Itt bocsátják ki az alkalmassági bizonyítványokat és a szaktanfolyamok elvégzését igazoló iratokat is.

Jön a pótérettségi

Az oktatási tárca becslése szerint 65 ezren pótérettségiznek az augusztus 23-án kezdődő vizsgaidőszakban. A vizsgák rendje a következő: augusztus 23-án és 24-én a román, illetve az anyanyelvi kompetenciák, 24. és 25. között az idegen nyelvi kompetenciák felmérésére kerül sor, míg 26-án és 27-én informatikai jártasságokról adnak számot a végzősök. A román írásbelit augusztus 30-án, a magyar írásbelit 31-én, a szakiránynak megfelelő írásbelit szeptember 1-jén, a választott tantárgy írásbelit szeptember 3-án szervezik. Végleges eredmények szeptember 9-én lesznek.

„Tiszta volt a versenyvizsga”

Antal Erika

Alaptalannak tartják a tanügyi szakszervezetek kedden megfogalmazott kifogásait a tanfelügyelőségek munkatársai, és nem tartanak attól, hogy meg kell ismételní a júliusi vizsgasorozatot. „A Maros megyei dolgozókat 11 másik megyében javították, ilyen tiszta eljárás még nem volt” – figyelmeztetett Illés Ildikó főtanfelügyelő helyettes. „Rendkívüli biztonsági szabályok mellett szerveztek meg mindent, a dolgozók azonosításától kezdve a javításig, a szállításig, semmi sem indokolja a gyanúsítást” – jelentette ki. Kovászna megyében úgy vélik, a tanévkezdésig semmiképpen sem lehet újraszervezni a pedagógusállások betöltésére szervezett vizsgát. Keresztély Irma, a Kovászna megyei főtanfelügyelő szerint az igazságszolgáltatás dolga elbírálni, hogy jogos-e a szakszervezetek panaszja. Nagy Gábor, a Kovászna megyei Szabad Tanügyi Szakszervezet elnöke szerint a háromszéki pedagógusok sem elégedetlenkednek. Az érdekvédő hallott ugyan arról, hogy „más megyékben” nagy összegekért árusítják a városi címzetes tanári állásokat, ezért szerinte érthető, hogy zúgolódnak az érintettek, de az állítja: Kovászna megyében nem tudnak visszaélésekről. ◀

Nyitott kapukat döngöttek a közjegyzők?

Baloga-Tamás Erika, Kovács Zsolt

Zavart okoz a magyar állampolgársági törvény módosítása nyomán megszerzhető kettős állampolgárság intézménye egyes romániai foglalkozási kategóriák képviselőinél. Az erdélyi magyar közjegyzők többsége például úgy tudja: nem kérheti a magyar állampolgárságot, ugyanis a román jogszabályok nem teszik lehetővé a közjegyzők számára, hogy kettős állampolgárok legyenek. Ez a hátrányos megkülönböztetés azonban már két éve megszűnt: a Tăriceanu-kormány 2008-ban kormányrendelettel törölte az 1995 óta érvényes törvényből azt a passzust, mely szerint közjegyzők Romániában kizárólagosan román állampolgársággal rendelkező személyek lehetnek.

A zavart a hiányos tájékoztatás és tájékozódás okozhatja: a lapunk által megkeresett erdélyi magyar közjegyzők határozottan állítják, hogy a jelenleg érvényes jogszabályok szerint nem kérhetik a magyar állampolgárságot. Domokos Ernő, Kovászna városi közjegyző lapunknak tegnap úgy nyilatkozott, igényelni szeretné a magyar állampolgárságot, és a Közjegyzői Kamaránál keresi igazát. A szakértő elmondta, a közjegyzőkre vonatkozó hazai szabályozás több szempontból is

szigorúbb az uniós rendelkezésekhez képest. Míg egy romániai közjegyző csak pontosan behatárolt földrajzi területen tevékenykedhet, esetében Kovásznán és környékén, addig egy francia közjegyző elkészíthet egy hivatalos dokumentumot akár Németországban is.

Márton József Székelyudvarhelyen tevékenykedő közjegyző szintén úgy tudja, ő nem lehet kettős állampolgár. „Mi a román államot képviseljük, nem venném sértőnek, jogaim korlátozásának, ha választás elé állítanának. Ha mérlegelnem kellene, hogy melyiket választom, minden bizonnyal a szakmám mellett döntenék” – tette hozzá.

Asztalos Csaba jogász, az Országos Diszkriminációellenes Tanács elnöke lapunk megkeresésére elmondta, tudomása szerint mára már egyetlen foglalkozás esetében sem követelmény a kizárólagos román állampolgárság. „Akad olyan hivatás, amelyeket csupán azok a személyek gyakorolhatnak, akik román állampolgárok. Am ettől függetlenül az érintetteknek lehet más állampolgársága is. Ez a kizáró jellegű jogszabály 2008-ig volt érvényben, ám alkotmányellenesnek bizonyult, így a kormány hatáskörön kívül helyezte” – magyarázta lapunknak a jogi szakértő. ◀

HIRDETÉS

MIÉRT

FÉLSZIGET
PENNSULA

SEPTIMIA
REQUIES DIEI SEPTIMIA

Helyszín: Félsziget Fesztivál, MIÉRT Sátor

Időpont: augusztus 26-29.

$2^3 \times 10^2 = \dots$
 Nekem 8...

Nekem 800

csapatvetélkedő

Főnyeremény: 3 nap élményfürdőzés
www.nekem800.miert.ro

Médiapartner:

új magyar szó

▶ Röviden

Sötét művészeti fesztivál

A Rozsnyói várban szervezik meg *Ars Tenebris* címmel Európa első sötét művészeti fesztiválját augusztus 19-e és 22-e között, a horrorfilm 100. évfordulójának tiszteletére. A rendezvény célja globális alkotói tér és szakmai fórum megteremtése a sötét művészetek kedvelőinek. Az *Ars Tenebris* fesztiválrész augusztus 20-a és 22-e között zajlik: ebben az időszakban főszerepet kapnak a bemutatók, performanszok, vetítések, koncertek, kiállítások. Emellett augusztus 16-a és 22-e között szintén a Rozsnyói várban alkotótábor zajlik, amelyben fotóműhely, szobrász és installációs műhely, animációs, illetve speciális effektek műhely működik majd.

Szatmári Romantikus est

A belvárosba illő, igazi nyári szabadtéri koncert lesz ma este Szatmárnémeti új főterén, az amfiteátrumszerűen kiépített, úgynevezett Gödörben. A helyi filharmónikusok *Romantikus est* címmel közkedvel Verdi, Puccini, Strauss, Offenbach és Muszorgszkij műveket (operanyitányokat, részleteket) adnak elő, a zeneintézet főkarmestere, Franz Lamprecht vezényletével. Szólót énekel Pataki Adorján a Kolozsvári Magyar Opera énekese.

Alkotóközpont a Lombon

Több millió eurós, Romániában egyedülálló beruházással művészeti központ épül a kolozsvári Lomb dombon. „Kolozsváron a művészetben hiányzik az összefogás, pedig úgy sokkal eladhatóbb, hozzáférhetőbb lenne az egész” – magyarázta lapunknak Claudiu N. Coșier, a projekt ötletgazdája.

Baló Levente

▶ Öt év múlva a tervek szerint egy tízmillió eurós alkotóközponttal gazdagodik Kolozsvár – tudtuk meg az Észak-Nyugati Regionális Fejlesztési Ügynökség (ADRN) igazgatójától. Claudiu N. Coșier az *ÚMSZ*-nek elmondta, hogy a projekt jelenleg a kezdeményezési fázisban van, a városi tanácsnak október végéig kell benyújtania az igénylést.

Egyedüli az országban

Az ADRN szerint az alkotóközpont nagyon fontos aspektusa, hogy nemcsak Erdélyben, hanem Romániában is egyedülálló lenne, így nem csupán kolozsvári művészek vennék igénybe, hanem amolyan nemzeti alkotóközpontként működne. „Ez a központ összekötő ka-

pocs lehet a romániai és az európai művészek között is. Erre azonban nagyon komoly civil összefogásra van szükség” – magyarázta az igazgató.

Egységesen fellépni

„Az alkotóközpont létrehozásának a kezdeményezője az ADRN, azonban annak tervét a városi tanácsnak kell elkészítenie és leadnia, ugyanis a projekt hasznélvezője a város lesz” – pontosított Coșier. Az *ÚMSZ* azon kérdésére, hogy az ügynökség tulajdonképpen hogyan tud részt venni a projektben elmondta: az ADRN a projekt „hardware” részéért vállal felelősséget. „Létrehozunk az épületet, az infrastruktúrát. De hátra van a projekt software része, azaz az épületet meg kell tölteni tartalommal. Ez már a kö-

Claudiu N. Coșier ADRN-igazgató, az alkotóközpont ötletgazdája

zösség, a művészet, a különböző társulatok feladata” – részletezte. „Azt látom, hogy Kolozsváron sok különböző kulturális kezdeményezés, tevékenység zajlik. Viszont ezzel szemben nagyon kevés a közösségi jellegű kulturális projekt. Talán egyetlen példát tudnék erre említeni, az Ecsetgyárat. Nálunk most a művészetben mindenki csinálja a maga munkáit, de hiányzik az összefogás, pedig nagyon fontos lenne egységesen fellépni a művészeti piacon” – hangsúlyozta lapunknak az igazgató az ADRN kezdeményezésére épülő alkotóközpont fontosságát.

Claudiu N. Coșier. Elmondása szerint találkoztak az egyetem művészeti karainak a képviselőivel, akikkel közösen létrehozhat egy szakértői csoportot, amelynek az alkotóközpont megtöltése lenne a feladata.

Államfüggetlenül

A Lomb dombon tervezett alkotóközpont ötletgazdája szerint jó, ha a művészetet néha piacként is szemléljük. „Teljességgel hiányzik nálunk az a fajta szemlélet, hogy a művészeti alkotásokat is el kell adni, ahhoz pedig jó menedzsment kell” – mondta Coșier, aki szerint az általuk kezdeményezett alkotóközponttal épp ezt az összefogást szeretnék megvalósítani. „Azt szeretnénk, ha különböző művészeti ágak képviselői egy központban dolgozhatnának, sok esetben közös projekteken, amivel sokkal könnyebben be tudnának törni az európai művészetbe” – tette hozzá. Az ADRN szakembere fontosnak tartja azt is, hogy a művészetek függetlenedjenek az állami pénzeketől, azaz alternatív pénzügyi forrásokat is találjanak. „Erre jó példa lehet, akár tájainkon is, a második világháború előtt jól működő mecénás rendszer” – emlékeztetett az igazgató. ◀

Tárlatdömping Udvarhelyen

Nem kevesebb mint öt kiállítás várja az érdeklődőket a Haáz Rezső Múzeumban

Baloga-Tamás Erika

▶ Ezen a héten a *Portrék és Boldogasszony* című képzőművészeti kiállításokkal bővül a székelyudvarhelyi Haáz Rezső Múzeum kínálata – az intézmény így a két állandó (*Székelyföld virágai*, *Székelyudvarhely művelődéstörténete*) és a jelenlegi, október közepéig látogatható időszakos (*Bronzkori népek és vizigótok Székelyudvarhely határában*) tárlattal együtt összesen öt kiállításra várja a művészetek kedvelőit.

Portrék magánkézből

Ma délután 17 órakor nyílik a *Portrék* című időszakos képzőművészeti kiállítást, melynek anyagát dr. Madaras Sándor idegsebész magángyűjteményéből válogatták össze. A múzeum illetékesei szerint a tárlat látogatói reprezentatív portrékat láthatnak a klasszikus és modern, valamint kortárs erdélyi festők munkáiból. Az időszakos kiállításoknak helyet adó, emeleti teremben tartandó tárlatmegnyitón maga a gyűjtő meséli el, hogyan került birtokába a bemutatott anyag. Madaras Sándor nem ismeretlen a kultúra iránt érdeklődők körében, tavaly falvédőgyűjte-

ményének egy részét mutatta be a helyi Művelődési Házban.

Boldogasszony Budapestről

Vasárnap, Nagyboldogasszony napján, ugyancsak 17 órakor a *Boldogasszony* címet viselő tárlatot nyitják meg a Haáz Rezső Múzeumban. A budapesti Forrás Galériában már bemutatott

tematikus kiállítás, melyen huszonhat neves kortárs képzőművész egy-egy reprezentatív alkotása tekinthető meg, egy hónapon keresztül lesz látogatható a múzeum képtárában. A tárlatot Szócs Géza, a Magyar Köztársaság Nemzeti Erőforrás Minisztériumának Kulturáért Felelős Államtitkára nyitja meg, az ünnepségre Kövér Lászlót, a Magyar Országgyűlés elnökét is várják, de

jelen lesznek Kő Pál szobrászművész, valamint Szabó Ákos, Incze Mózes és Rádóczy Gyarmathy Gábor festőművészek is.

A székelyudvarhelyi múzeumban idén ez a második egyháztörténeti témájú kiállítás – az augusztus elsején zárult, a *Mária-tisztelet Erdélyben* címet viselő, rendkívül reprezentatív tárlat két hónapon keresztül volt látogatható a székely városban. ◀

Miklós Zoltán muzeológus a Boldogasszony tárlat képeit készíti elő a műkedvelőknek

A szerző felvétele

Csupó-film az Animixen

MTI

▶ Az izraeli fővárosban megrendezendő 10. Animix fesztiválon mutatják be Csupó Gábor filmjét, az *Immigrants - Jóska menni Amerika!* című alkotást – írja az *MTI*. A tel-avivi nemzetközi animációs, képregény és karikatúra fesztivál nagyjátékfilmes szekciójában Csupó Gábor egész estés animációs filmje. A felnőttek számára készült mese az amerikai álom kergető bevándorlók kalandokkal, jókedvvel és vodkával átítatott minden napjaiba avatja be a nézőt. Az *Immigrants* történetének középpontjában a magyar Jóska és az orosz Vlad állnak, akik annak ellenére sem vesztik el jókedvüket és derűlátásukat, hogy a bürokráciától kezdve a rendőrségen át az olcsó munkaerőt kihasználó helybeliekig rettegő nehézséggel szembesülnek. A magyar-amerikai koprodukcióban készült film szereplőinek, a nagyrészt illegális bevándorlók-ból álló lakóközösség tagjainak többek között Hujber Ferenc, Szabó Győző, Oroszlán Szonja, Hernádi Judit és Ganxsta Zolee kölcsönözték a hangjukat, miközben a vásznon olyan (rajzolt) világsztárok tűnnek fel, mint Brad Pitt, Jennifer Aniston, Arnold Schwarzenegger, Madonna, Mi-

chael Jackson, Danny DeVito és Michael Douglas. Az *Immigrants* világpremierje 2008 októberében volt Magyarországon. A Hungaricom közlése szerint a neves illusztrátor és animációs művész, Yossi Abulafia vezetésével alapított fesztivál nagyjátékfilmes szekciójában Csupó Gábor filmje mellett a Paul Fierlinger és J. R. Ackerley novellája nyomán készült *My Dog Tulip* című munkát láthatja a közönség több száz rövid és kisfilm kíséretében augusztus 17-e és 21-e között. A Közép-Kelet jelentős animációs fesztiváljának rangját minden évben neves vendégek emelik, akik közül az idén kiemelkedik a világhírű argentin karikaturista, Mor-dillo.

Csupó Gábor a hetvenes években vette a nyakába a világot, ő az egyik magyar, akinek sikerült bevennie Amerikát. Az ő stúdiójában készült például a *Simpsons* és a *Fecsegő tipegők*, és amikor úgy döntött, hogy hosszú, rajzfilmes évtizedek után készít egy élőszereplős filmet, a *Híd Terabithia földjére*-t. A két évvel ezelőtt készített első, magyar Boratként is emlegetett egészestés animációs filmjével számtalan nemzetközi filmfesztivált megjárta már, ahonnan minden esetben a kritikusok elismerő szavai kísérték haza. ◀

Reklámbomba, féláron

F. I.

Idén hárommillió reklámmal bombázták a romániai tévézőket, ami közel harminc százalékkal több, mint a reklámpar 2008-as fénykorában. A bevételek azonban ennél jóval kisebbek, alig érik el a 200 millió eurót, ugyanis csökkenteni kellett a reklámdíjakat, mivel a megrendelők drasztikusan csökkentették a promócióra szánt összegeket.

Több reklám, több büntetés

A kereskedelmi csatornák idén 27 százalékkal több Gross Rating Points-ot (GRP – össz. „rating” pont – azon ratingek összessége, melyet egy adott médium leszállít egy adott kampányban – szerk. megj.), „küldtek” nézőiknek, mint a tavalyi év hasonló időszakában, ám jóval kevesebbet kérhettek ezért. Az *Adevărul* című napilap számításai szerint az idei év első félévében 3,03 millió rek-

A legnagyobb tévéreklám-vásárlók (2010 január 1-je és július 31-e között)		
Cég neve	GRP	változás 2009-től
Procter&Gambler	61 877	54,4%
Unilever	48 316	79,9%
Orange	43 813	93,7%
Vodafone	40 018	85,5%
Kraft Fodds Románia	36 067	85,2%
Henkel	32 265	52,5%
Reckitt Benckiser	32 188	32,3%
Nestle	29 450	54,4%
Cosmote	25 927	1,1%
Adevărul	22 484	15,4%

Forrás: adevarul.ro

lámot sugároztak a televíziós csatornák, szemben a tavalyi (január-július) 2,29 millióval. Reklámbombázás közben a legtöbb kereskedelmi televízió figyelmen kívül hagyta az audiovizuális törvény vonatkozó pontjait és műsorait többször, nagyon hosszú reklámozással szakítják meg (az Országos Audiovizuális Tanács szabályozása szerint Romániá-

ban óránként 12 perc reklámidő a megengedett – szerk. megj.). A túlkapások már év elején elkezdődtek, februárban reklámidő túllépéséért a 3 óra 33 perccel többet reklámozó Kanal D-nek 60, a 2 óra 24 perccel csaló Prima Tv-nek pedig 50 ezer lejes büntetést kellett fizetnie. Emellett felszólításban részesült az Antena 1 és a Realitatea Tv.

„Csupán” 200 millió euró

Reklámozás szempontjából a szakemberek szerint idén a közszolgálati televízió járt a legjobban, amelynek a labdarugó-világbajnokság közvetítési jogának köszönhetően 78 százalékkal nőtt a nézettsége. A számítások szerint világbajnokság ideje alatt 2,4 millió eurós reklámbevétel könyvelhetett el a televízió. Ez a szám nem is olyan magas, hisz idén egymillió euróért kétszerannyi reklámidőt lehet vásárolni, mint egy évvel ezelőtt. A hirdetések profitáltak a televíziók kiszolgáltatott helyzetéből és több reklámot rendeltek meg, mint tavaly, azonban lényegesen kevesebb pénzért. A *Media Fact Book* számításai szerint idén a román reklámpiac értéke 308 millió euró, ebből „csupán” kétszáz millió eurót érnek a televíziós reklámok. A második legértékesebb reklámfelület a nyomtatott lapoké, melyekben idén megközelítőleg 27 millióra hirdethetnek. ◀

Száz szó

Népi hőssé vált Steven Slater, a bekattant légiutasúgató, aki sörrel a kezében ugrott ki a repülőgépből, de előtte elküldte az anyjuka az utasokat. Facebook használók és twitterezők tízezrei fejezték ki szimpátiájukat a 38 éves stewarddal, aki a lehető leglátványosabb módon hagyta ott az állását. „Az hiszem több, mint valószínű, hogy elveszítetem az állásomat” – jegyezte meg Slater a rá váró újságíróknak, akik bilincsbe verve vitték be a fogdába, miközben barátságosan mosolygott még akkor is, amikor 2500 dollár óvadék ellenében hazaengedték. Mind munkatársai, mind szomszédai értetlenül állnak az örült steward cselekedete előtt. Amerikautálat ide vagy oda, sajátos stílusuk van, meg kell hagyni.

(efi)

Röviden

Román a legjobb „időember”

Florin Busuioc (*képünkön*), a Pro Tv munkatársa kapta az év legjobb időjárásjelentőjének járó elismerést az Európai Meteorológusok Szövetségétől. Az indoklás szerint Busuioc azért érdemelte ki a legjobbnak járó elismerést, mert „nem csupán elmondja a várható időjárást, hanem meg is magyarázza, hogy miért történik az adott jelenség”.

Kazahsztán Borat-filmet forgat

Nem hivatalos Borat-filmet készít Kazahsztán, amiben bebizonyítanak, országukban nem is úgy mennek a dolgok, ahogy Sacha Baron Cohen vicces karaktere beállította. Erkin Rakisev rendező *Bátyám, Borat* címmel készülő filmje eloszlathatja a Borat-filmek tévhitét. „Meg szeretnénk lovagolni Borat népszerűségét, hogy megmutathassuk, milyen az igazi Kazahsztán, nem pedig Borat Kazahsztánja” – nyilatkozta a rendező a *Kazahsztankaja Pravdának*.

Apróhirdetés

Eladó Kibédén (Szovátától 9 km-re) modern, gázfűtéses családi ház. Három szoba, összkomfort, összesen 110 négyzetméteren. A ház mellett udvar és gazdasági épületek. Alkudható. Érdeklődni a 0740-180 058-as telefonszámon lehet.

Megvételre keresek 1945 előtt megjelent könyveket, lexikonokat, térképeket, iratokat, irodai tárgyakat, műszereket, festményeket. Telefon: 0746-404 318, 0770-273 515

Sztársarok

Az év koncertje Kolozsváron

ÚMSZ

A rendszerváltás utáni legnagyobb, Bukaresten kívüli koncert lesz a vasárnapi Iron Maiden-fellépés Kolozsváron – hirdetik a Polus Center parkolójába szervezett eseményt. A szervezők tájékoztatása szerint a tervezett 35 ezer jegyből eddig közel húszezer kelt el. Amint arról lapunkban beszámoltunk, a legendás heavy metal banda erdélyi koncertje jutalom, amelyet a Kolozsvári CFR tulajdonosa, Pászvány Árpád ajánlott fel, ha csapata megnyeri a bajnokságot. Vasárnap este Bruce Dickinson (ének) Dave Murray (gitár), Adrian Smith (gitár), Steve Harris (basszusgitár), Nico McBrain (dob) lép színpadra, hogy örült bulira hívja a metál-osokat.

Az angol sztárbandát Steve Harris basszusgitáros alapította 1975 karácsonyán, miután kilépett előző bandájából, a Smilerből. Az Iron Maiden (Vasszűz) nevet a *Vasálarcos* című filmből kölcsönözte, mely Alexandre Dumas regénye alap-

Az Iron Maiden heavy metal együttes minden idők legnagyobb erdélyi koncertjére készül vasárnap Kolozsváron

ján íródott. Világszerte több mint százmillió lemezt adtak ki azóta. A zenekar megalakulását követően számos tagcsere történt az együttesben, az első klasszikusnak nevezett felállás a '80-as évek elején alakult ki, amikor a zenekar sikert sikerre halmozott. A *Number of the Beast* című albumuk 1982 márciusá-

ban azonnal az angol slágerlisták első helyére került. Az Iron Maiden egyike a New Wave of British Heavy Metal mozgalom elindítóinak, mióta megjelentették a debütáló albumukat 1980-ban.

Zenéjük és dalszövegeik témája hasonló, mint az eredeti heavy metal együtteseké, véd-

jegyüknek számít Bruce Dickinson „szirénázó” éneklése, Steve Harris „galoppozó” basszusgitározása és Dave Murray, valamint Adrian Smith ikergitározása. A dalok témái legfőképp a háború, a történelem, a vallás, az irodalom, a mitológia, fantasy, valamint a közelemlő eseményei. ◀

Szalai Annamária a médiaelnök

ÚMSZ

Orbán Viktor miniszterelnök tegnapi hatállyal kinevezte Szalai Annamáriát (*képünkön*) a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (NMHH) elnökének (aki kilenc évig vezeti az intézményt), miután Schmitt Pál köztársasági elnök aláírta a médiát és hírközlést szabályozó egyes törvények módosításáról szóló jogszabályt, amely szerint új struktúrában működnek majd a közmédiák. „Az NMHH azért van, hogy megvédje a közösségeket” – mondta az új, médiát és hírközlést felügyelő csúcsszervezet fris-

Fotó: MTI

sen kinevezett elnöke az első sajtótájékoztatóján.

Az szocialisták az Alkotmánybírósághoz fordulnak, és utólagos normakontrollt kérnek a médiát és hírközlést szabályozó egyes törvények módosításáról szóló jogszabályról. Mandur László országgyűlési képviselő az MTI-nek elmondta: sajnálatosnak találják, hogy a köztársasági elnök hazai és nemzetközi szervezetek felvétele ellenére aláírta a törvényt, és nem kért előzetes normakontrollt. Ugyancsak jogorvoslatot kér az Alkotmánybíróságtól a Jobbik és a Legyen Más a Politika nevű párt is. ◀

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....
.....
.....
.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.

Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr.1,

O.P. 33, C.P. 17

* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

PÉNTEK
2010. augusztus 13.

A nap filmjei

VIASAT3, 22.20
Bombabiztos

A Nemzetvédelmi Minisztérium egyik komputere meghibásodik. A hiba végzetes. Az amerikai légielő egyik bombázó osztaga ugyanis téves utasítást kap az atomtámadásra. A parancsot nem lehet törölni. A célpont Moszkva. Az amerikai vezetés tehetetlen. Pedig ha nem állítják le a támadást, az világ méretű katasztrófához vezethet. Az elnök és emberei megkísérik a lehetetlent.

DUNA TV, 23.20
Nővérek

Texas, 1984. Natalia és Elena Levin nővérek, tinédzser korukban elválasztják őket egymástól és 9 év után, egy számkura idegen országban újra találkoznak. Natalia 1975 óta Spanyolországban él, barátja, Martin elvesztése után utazik nővérehez. Édesapjuk újságíró, és mielőtt kiadná regényét, meghal. Natalia az éjszaka belelipoz apja addig nem olvassa kézirataiba, s nem tudja letenni.

m2, 23.35
Hófehérke

Hőseink fiatalok, útkeresők. Nico gyönyörű modell, de élete valójában üres, céltalan. Bulizások, éjszakák töltik ki a napjait. Anyja talaját vesztett művészlelke. Míg nem a lány találkozik Pacóval, a tehetséges rock zenésszel, akit nem érdekel a felszín, ő az élet és a szerelem lényegét keresi, és Nicót is egy tartalmasabb élet felé próbálja vezetni. Találkozásuk viharos és végzetes.

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc 9.40 8 és fél 10.00 Napközben 11.00 Hírek 12.00 Hírek 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 13.00 Déli harangszó 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Egy az Isten! 15.05 Arcvonalok 15.35 Tér-idő 16.00 Közelről 16.45 Hétköznapi tudomány 17.15 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.05 Sportvilág 20.25 Tetten ért szavak 20.50 Jó éjszakát 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történései 23.00 Krónika 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Heti esemény-összefoglaló

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnagyedőra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás, Művelődési hírek Művelődési hírek, Agrárgazda az unió küszöbén 13.05 Zenés üzenetek 14.00 Hírnagyedőra, Délutáni váltás 16.00 Hírnagyedőra, Sport, Rádióújság 17.15 Élő muzsika 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hangoló 9.50 Hírek, műsorism. 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek 16.15 Mozgástér 17.00 Nap-óra 17.30 Nóták 17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.55 Vannak vidékek
8.50 Heuréka! Megtaláltam! (ism.)
9.20 Reggelire legjobb a puliszka (mesejáték)
9.50 Dunáról fúj a szél
9.55 A dzsungel könyve
10.25 Zorro (am. sor.)
10.50 Carlo és vendégei
11.25 Derrick (német krimisor.)
12.30 Kívánságkosár
15.00 Híradó
15.10 Kikötő - Friss
15.20 Térkép
15.50 Ablak a természetre
15.55 Mező Ferenc emlékére
16.20 Kupé
16.50 Magyar első
17.05 Második esély (sor.)
18.05 Anya, az állatorvos (sor.)
19.00 Híradó
19.35 Mese
20.00 Soproni Liga - ZTE FC - Lombard Pápa Termál FC mérkőzés (élő)
22.05 Tűzvonalban (sor.)
23.00 Sport hírek
23.10 Kikötő
23.20 Nővérek (arg.-brazil-sp. filmdráma, 2005)
0.50 Hétrétország (koncertf.)
1.50 Állunk a világ közepén

TVR 1

7.00 Hírek
7.30 A selyem utja (dok. sor.)
8.00 Az ezüst vadló
8.30 Noah & Saskia (sor.)
9.00 Zöld arc
9.10 Nézd Románia!
9.15 Átváltozás
10.15 Szerelmi bizonyíték (sor.)
11.15 100%-ban garantált
12.05 Történelmi emlékek
12.15 A mágikus szem
12.50 Damo (dél-korai sor.)
14.00 Hírek
14.45 Teleshopping
15.20 Descriptio Moldaviae
15.50 Jó mint az élet! (ism.)
16.20 Közelebb hozzád
16.55 A világ palotái
17.20 Fák bolygója
17.50 Vízor monden
18.20 Történelmi emlékek
18.30 Damo (dél-kor. minisor.)
19.45 Sport
20.00 Hírek, időjárásjelentés
21.10 Zene és hagyomány
23.00 CSI: A helyszínelők (amerikai-kanadai akció sor.)
0.00 Hírek
0.15 Zöld arc
0.20 Dr. House (am. sor.)
2.00 A világ palotái (ism.)

VIASAT 3

9.35 Gyilkos sorok 10.35 Dilis detektívek 11.25 Monk (sorozat) 12.20 Halálbiztos 2. (am. misztikus film, 2007) (ism.) 14.10 Monk 15.10 Doktor House (sorozat) 16.05 Gyilkos számok (sorozat) 17.00 Alice új élete (sorozat) 18.05 Gordon Ramsay 19.05 Halottak a csók (sorozat) 20.00 Jóbarátok (sorozat) 21.25 Gyilkos számok 22.20 Bombabiztos (am. akcióthriller, 2000)

m1

6.23 Kárpát Expressz
6.50 Ma Reggel
10.00 Párizsi jóbarátok (sor.)
10.25 30. LEN Úszó-, Műugró-, Szinkronúszó- és Nyíltvízi EB (élő)
13.01 Híradó délben
13.25 Kárpát Expressz
14.00 Szomszédok (magyar sor.)
14.35 Körzeti magazinok
15.25 Közlekedő
15.35 Ez történt Ma reggel (ism.)
16.05 Körzeti híradó
16.20 Hírek
16.30 30. LEN Úszó-, Műugró-, Szinkronúszó- és Nyíltvízi EB (élő)
Műugrás, 10 m női szinkronugrás döntő
Úszás döntők (800m gyors férfi, 200 m mell női, 100m gyors férfi, 100m pillangó női)
20.30 Híradó este
21.00 Újítók - Szilágyi Tibor műsora
22.00 A csábító nyomozó (vígj. sor.)
23.35 Az Este
0.05 Hírek
0.15 Memento
0.25 30. LEN Úszó-, Műugró-, Szinkronúszó- és Nyíltvízi EB

TVR 2

7.00 Familie Dr. Kleist (német sorozat)
7.50 Győzd le az árvíz
8.00 Stúdió 24 (francia sor.) (ism.)
9.00 Az ajándék (ausztrál sorozat)
10.00 Hírek
10.20 Gitárok ideje (ism.)
11.20 Mesék a vadonból
12.00 Hírek, Sport
12.45 Két dojnázó
13.15 A románok kincse
13.45 Teleshopping
14.30 Utópia
15.00 Együtt Európában
16.00 Familie Dr. Kleist (német sorozat)
17.00 Stúdió 24 (francia sorozat)
18.00 30. LEN Úszó-, Műugró-, Szinkronúszó- és Nyíltvízi EB (élő)
20.00 A törvény ereje
20.30 Csavargó halász
21.00 Jamie Oliver varázslói
21.30 Lex et Honor
22.00 Hírek
23.10 Amy Winehouse koncert
0.10 Szex és tabuk a mozikban
1.20 Rög a vérben (angol sorozat)
2.55 A törvény ereje -talk show (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek 10.00 Pontos sportidő 12.00 Sport.ro Hírek 13.10 Pontos sportidő 14.10 Különkiadás 15.00 Sport.ro Hírek 16.00 Komolyan 17.00 Pontos sportidő Ioana Cosma-val 18.00 Sport.ro Hírek (live) 19.05 Információk (live) Vali Moraru műsora 20.00 Wrestling RAW 22.00 Bayern München - Real Madrid barátságos mérkőzés (live) 0.00 Sport.ro Hírek

m2

6.50 Ma Reggel
10.00 Mesék
10.55 30. LEN Úszó-, Műugró-, Szinkronúszó- és Nyíltvízi EB (élő)
12.30 Magyarország nemzeti parkjai
13.30 Kárpát Expressz
14.30 Záróra
15.20 Ájtáró
15.45 Kalandozó
16.10 Egy lépés előre (sp. sor.)
17.00 Bűvölet (ol. sor.)
17.55 Magyar bulizene
18.50 Tőf-tőf elefánt
19.00 A kiscsacsi kalandjai
19.05 Caterina és a lányok (olasz sor.)
20.00 30. LEN Úszó-, Műugró-, Szinkronúszó- és Nyíltvízi EB (élő)
Műugrás 3 m férfi döntő
21.30 Híradó este
21.55 Sport hírek
22.00 Yorkshire-i szívügyek (angol sor.)
22.55 24 (am. sor.)
23.35 Hófehérke (svájci-osztrák filmdráma, 2005)
1.30 Cyrano de Bergerac (am. rom. film, 1950)
3.20 Zodiákus
3.50 Ez történt Ma reggel (ism.)

PRO TV

6.00 Happy Hour - szórakoztató műsor (ism.)
7.00 ProTv hírek, sport, időjárás
9.55 Könyvbemutató
10.00 Fantaghiro, a harcos herceg 4. (olasz fantasztikus kalandfilm, 1994)
12.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai sorozat)
13.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés
13.45 Az én gyermekem (amerikai dráma, 1985)
16.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai sor.)
17.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés
17.45 Kérdezd meg a gyereket (amerikai f. dráma, 2001, 2. rész)
19.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 Tessék parancsolni! - szórakoztató műsor
22.30 Hajszja (amerikai akciófilm, 2007)
0.30 Teljes gázzal (német akciófilm, 2008) (ism.)
2.30 Hajszja (amerikai akciófilm, 2007) (ism.)

rekeket (amerikai f. dráma, 2001, 2. rész)
19.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 Tessék parancsolni! - szórakoztató műsor
22.30 Hajszja (amerikai akciófilm, 2007)
0.30 Teljes gázzal (német akciófilm, 2008) (ism.)
2.30 Hajszja (amerikai akciófilm, 2007) (ism.)

ACASĂ

8.15 Szívek iskolája (sorozat) 9.45 A kötelék (sorozat) 11.15 Predesztináltak (sorozat) 12.30 Mindörökké együtt (sorozat) 14.00 Marina (mex.-am. sorozat) 15.30 Viktória (sorozat) 16.30 A kötelék (sorozat) 17.30 Igaz történetek 18.30 Mindörökké együtt (sor.) 19.30 Szívek iskolája (sorozat) 20.30 Predesztináltak (sorozat) 21.30 Analia másik arca (sorozat) 22.30 Viperafészek (sorozat)

RTL KLUB

6.30 Top Shop
7.00 meneTrend (ism.)
7.25 Fókusz (ism.)
7.55 Reggeli - Ébresztőshow
10.05 Te vagy az életem (argentini sorozat)
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó - Déli kiadás
14.25 ASZTRO Show
14.30 Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel
15.20 Lost - Eltűntek (am. kaland sor.)
16.20 Az Iguacu vízesések (ism. f.)
17.15 A szerelem rabjai (arg. sor.)
18.25 Mónika - A kibeszélőshow (talk show)
19.30 RTL Klub Híradó
20.05 A mentalista (am. krimisor.)
21.10 Fókusz
21.40 Gálvölgyi-show - Paródiashow Utána: RTL-hírek
22.20 CSI: A helyszínelők (am.-kan. sor.)
23.15 Vámpírnaplók (amerikai sorozat)
0.15 Gyilkos elmék (am.-kan. krimisor.)
2.10 Reflektor
1.30 ittHON
1.50 Alias (am. sor.)

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés Mihaela Călin és Vlad Ionescu
8.00 Vakáció - Nicole és Alex műsora
10.00 Xena a harcos hercegnő (amerikai kaland sor.)
11.15 Columbo: Nehéz ügy (amerikai krimi, 1993)
13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
14.00 Karantén (am. katasztrófa f., 1999)
16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
17.00 Megvendégljük - reality show
17.45 Bemutatlak a szüleimnek
19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés Alina Petrescu műsora
20.30 Inferno (amerikai akciófilm, 1999)
22.30 Oroszlánütés (amerikai akciófilm, 1994)
0.30 Asszonyorsok Kinában (amerikai-kínai f. dráma, 2000)
Sz.: Yan Luo, Willem Dafoe, Shek Sau, John Cho
3.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés (ism.)

TV2

7.00 Alexandra Pódium
7.25 Tények Reggel
8.00 Mokka
10.00 Stahl konyhája
10.10 Babapercek
10.20 Telekvíz
11.30 Teleshop
12.50 Az alkusz nem alkuszik (amerikai vígjáték, 1992)
14.25 Kvízó
15.55 Szentek kórháza (ausztrál filmsorozat)
16.55 Egy tini naplója (német vígj. sor.)
17.25 Joshi Bharat (talk show)
18.30 Árva angyal (mex. sor.)
19.30 Tények Hírműsor
20.05 Doktor House (am. sor.)
21.10 Aktív
21.45 Hóhullám (szórakoztató műsor)
22.20 NCIS (am. krimisor.)
23.20 Shark - Törvényszéki ragadozó (am. krimisor.)
Közben. Kenősorsolás
1.20 Tények Este
1.50 EZO.TV
Jósok, látók, médiumok!
2.40 4400 (am. sci-fi sor.)
3.30 4400 (am. sci-fi sor.)
4.20 Alexandra Pódium (ism.)

PRIMA TV

6.00 Aki tud, az nyer (sor.)
7.00 Kandikamera
7.30 Nicsak ki főz!
8.20 Sport Florentinával
8.30 Teleshopping
9.15 Senki sem tökéletes (román vígj. sor.)
9.45 Ruffian (amerikai életrajzi dráma, 2007)
11.45 Galileo
12.30 Teleshopping
13.15 Sport, diéta és egy sztár
13.45 Teleshopping
14.30 Aki tud az nyer!
15.30 Kiss FM sál - szórakoztató műsor
16.00 Veszélyben a család (amerikai f.) (ism.)
18.00 Hírek, időjárásjelentés
19.00 Sport
19.30 Mestersége vendég-

látó - reality show
20.30 A skarlát betű (amerikai f. dráma, 1995)
22.30 A végső megközelítés (am. akcióf., 2007)
0.30 Hírek, időjárásjelentés (ism.)
1.30 A végső megközelítés (am. akcióf.) (ism.)
3.30 Senki sem tökéletes (ism.)

KANAL D

8.00 Vacanta Mare 9.00 Teleshopping 9.30 Sztárok inkognitóban 10.30 Ezüstszerelem (sorozat) 12.30 Hírek 13.15 Orvosok (sorozat) 14.45 Legyel az enyém 17.00 Aliye (sorozat) 18.45 A nap híre 19.00 D-Hírek 19.45 Házasulandó fiam van 20.30 Szemek az árnyékban 21.30 Ha ügyes vagy pénzt nyerhetsz 22.30 Betörő az alberlóm (amerikai thriller) 0.30 Erkölcstelen viselkedés

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.)
7.30 Lapzárta (ism.)
8.00 Híradó
Friss napi információk
9.05 Rájátszás (ism.)
10.05 GyógyHír (ism.)
Egészségügyi magazin
10.30 Felfedező (ism.)
11.05 Ingtatlanpiac (ism.)
11.30 Soroló (ism.)
12.05 Vonalban (ism.)
13.00 Déli híradó
13.30 Hungarorama, Közvetlen ajánlat
14.05 Lapzárta (ism.)
14.30 Paletta (ism.)
15.05 Zöld övezet (ism.)
15.30 Iskolapédia (ism.)
16.05 BBC Reporters A BBC riportműsora
16.30 Panaszkönyv (ism.)
17.05 Keresztmetszet
18.00 Híradó
18.35 Európai híradó
19.05 Értékmentés másként
19.30 BBC Hard Talk
20.00 Híradó
21.05 Péntek 8 Mondatvadászat
22.00 Híradó 21
22.30 Célpont Oknyomozó riportműsor
23.05 Civil kaszinó - Hűsbavagó kérdések
0.05 Péntek (ism.)

DISCOVERY

7.00 A nemzetközi autószerelő-műhely
8.00 Újjáépítők
9.00 Autókereskedők úton
9.30 Hogyan működnek a gépek?
10.00 Piszkos munkák
11.00 Amcsi motorok
12.00 Gigászi építmények
13.00 A túlélés törvényei - Panama
14.00 Ötödik sebesség
15.00 Végzetes másodpercek
15.30 Hogyan készült? 17.00 Állítólag - Tengeribetegség
18.00 Végzetes másodpercek
19.00 Mocsári favágók
20.00 A túlélés törvényei - Panama
21.00 Hogyan készült? Lakatok / Hajnyírók / Facipők / Műbőr
22.00 Végzetes másodpercek
22.30 Chris Ryan bemutatja: Rendőrségi elit alakulatok
23.30 MacIntyre alvilági útikalauz
0.30 Nagy durranások 1.30 Harc az elemekkel 2.30 Végzetes másodpercek 3.00 A túlélés törvényei - Szahara

HALLMARK

9.00 McLeod lányai (sorozat) 10.00 Karácsonyi ének (am. f.) 12.00 Amy-nek ítélve (sorozat) 13.00 Órangyal (sorozat) 14.00 Nash Bridges 15.00 A győztes is veszít (kan. filmdráma) 17.00 A múlt vétkei (kan. f. dráma) 19.00 Amy-nek ítélve (sorozat) 20.00 Nash Bridges 21.00 Órangyal (sorozat) 22.00 Esküdt elenségek (sorozat) 0.00 Az ismeretlen csapdjában (amerikai krimi)

Augusztus 12., csütörtök

Az év 33. hete és 224. napja, hátravan 141 nap

Ma Klára nevű olvasóinkat köszöntjük. A Klára női név, a latin clarus melléknév nőnemű alakjából származik, jelentése: világos, fényes. Holnap Ipoly napja van.

Évfordulók

- 1833-ban 350 telepes a Chicago folyó partján, Chicago néven saját települést alapított.
- 1870-ben a Poroszországtól elszakított területek hatására III. Napóleon francia császár lemondott a hadsereg főparancsnokságáról.
- 1898-ban fegyverszünet a spanyol-amerikai háborúban.
- 1908-ban elkészült az első Ford T-modell.
- 1912-ben Kínában megalakult a Nemzeti Párt.
- 1914-ben Franciaország és Nagy-Britannia hadat üzent Magyarországnak.
- 1952-ben a meggyilkolt költők éjszakája Moszkvában.

Vicc

A második világháború alatt az élelmiszerüzlet előtt hatalmas sor áll. Valaki egyszer csak elszelenti magát. Teljesen megszégyenülve álldogál tovább, mikor emberek gyülekeznek köré:
– Honnan vette a babot?

Recept

Vaníliás krémtúró

Hozzávalók: 4 dl tej; 5 dkg porcukor, 1 tasak vaníliás cukor, 1 csomag főzős vanília pudingpor, 25 dkg túró.

Elkészítés: A vanília pudingot, tejjel, porcukorral, vaníliás cukorral sűrűre főzzük. A túrról levéve addig kevergetjük, míg langyos lesz. Az átpasszírozott túróhoz adjuk. Az egészet turmixgépbe öntjük, és addig turmixoljuk, míg pépessé nem válik. Kis tálkákba adagoljuk, és jól behűtve, gyümölcs darabkákkal tálaljuk. Úgy is elkészíthető, hogy a tálkák aljára háztartási kekszet tördelünk, és arra szedjük ki a krémet.

Gondolatjel

Visky István rovata

Legbenső félelmünk nem az, hogy alkalmatlanok vagyunk, hanem az, hogy nem tudjuk megmutatni igazi arcunkat a többieknek, nem tudjuk megmutatni nekik azt az értékünket, a csillogást, amivel mi is hozzájárulhatunk az élethez. Sok erős gátlás és visszatartó indulat van életünkben, ami megakadályoz, hogy igazi éniünket, lé-

nyünk legértékesebb csillogását megmutassuk. Ezek közül a legerősebb akadály az elutasítás, a megszégyenítéstől való félelem. Nincs kegyetlenebb dolog annál, mint amikor valakit elrettentünk attól, hogy kiteljesítse önmagát. Rosszabb ez a gyilkosságnál, mert amíg a gyilkosság lezár egy életet, addig az elutasítás lassú haldoklásra kényszeríti a lelket.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Remek humorával, kellemes megjelenésével elragadja közönségét. Magánéletében megtalálja a boldogságot.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Őn rendkívül kifejező és intenzív egyéniség. Azonnal kimutatja a bánatát és örömet. Dicséretes, hogy a legapróbb sikernek is nagyon tud örülni.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Valóban érdekli az, hogy mi történik az Ön körül élőekkel. A problémák gyökereit hamar megtalálja, és ha tud, segítséget nyújt.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Sok mindent megváltoztatna maga körül, de csak annyit vállaljon, amennyit képes is elvégezni. A szabadsága után számon kérhetik ígéreteit.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Magánéletét pletykák, viták zavarhatják meg. Sajnos hallgat a megérzéseire, amelyek rossz irányba vezetnek. Szóban, tettekben legyen fegyelmezett.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Társa, párja kedvetlen. Törje meg a hétköznapi szürkeségét, vigyen új színt a kapcsolatba.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Jól alakul/alakul az idei nyár. Kockázatvállaló hajlamának köszönhetően sikerül megszerveznie azt, amire szüksége van. Ha sportolni szeretne, most megtalálja a megfelelő alkalmat.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Szabadsága idejében hétköznapi gondjai messze távolodnak. Most nem gondol pénzre, üzletre, a világ megszűnik az Ön számára. A szerelmi barométer sok napsütést jelez.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Reggel fáradtnak érzi magát, de azért nagy kedvvel lát hozzá a hátralévő feladatok elvégzéséhez. Akkor nyugodt, ha mindent rendben végrehajtott.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

Nagyon kedveli maga körül a rendezett körülményeket, a szép otthont. Kreativitását kiélheti környezetének szépítésében.

VÍZÖNTÓ (I. 21.–II. 19.)

Élvezi, ha pörög, mozoghat. Üdeségét ennek is köszönheti, és most üdülhet, kirándulhat, élvezheti a nyár örömeit.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Rendkívül gyakorlatias, bátor és merész, ha valami kihívással járó feladatot kell elvégeznie. Pozitív szemléletével mindenkit elbűvöl.

Ma

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Sok napsütésre lehet számítani. Hejlyenként a délutáni órákban erősen megnövekedhet a gomolyfelhőzet, melyekből kialakulhat kisebb zápor, zivatar. A legmagasabb hőmérséklet 29 és 33 fok között alakul.

A következő napok időjárása

Péntek
31°C
34°C
Bukarest

Erdélyben időnként erősen megnövekszik a felhőzet, ott zápor lehet. Másutt napos idő lesz.

Szombat
32°C
33°C
Bukarest

A változó felhőzet mellett több-kevesebb napsütésre lehet számítani. Egy-egy zápor valószínű.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet	
Arad	derült, napos idő	32°C	18°C
Brassó	sok napsütés, kevés felhő	28°C	15°C
Bukarest	derült, napos idő	32°C	20°C
Csikszereda	sok napsütés, kevés felhő	29°C	16°C
Kolozsvár	sok napsütés, kevés felhő	28°C	17°C
Marosvásárhely	sok napsütés, kevés felhő	29°C	17°C
Nagyvárád	sok napsütés, kevés felhő	30°C	18°C
Szatmárnémeti	sok napsütés, kevés felhő	30°C	18°C
Temesvár	derült, napos idő	30°C	20°C

Tisztességtelen konkurencia

Horváth István

***	VÁLTOZAT	MÁS NAPRA HALASZT	MALOM RÉSE	MÁLTAI AUTOK JELZÉSE	ORVOSI CSONT	NÉMELY ROVAR CSŐ ALAKÚ SZÁJA	AMERIKAI SZÍNESZNO (BETTE)	DOSSZIÉ-BAN VAN	BEOLVADT TÖRÖK NÉP
VÍZBEN TISZTUL									
JOSKAR ...; A MARI FÓVÁROS				KÖRÖM ANYAGA NŐI BECENÉV					
IZODÓRA BECENEVE					... LENDEL; TENISZÉZŐ FRANKLIN				
FALHOZ PRESEL									ILYEN MŰSOR IS VANI!
PONYVA-FEDELES								ZORRO JELE GÓLYA (TAJ.)	
... BENCE; NYÍRÓ JOZSEF HÓSE				A-NAK TÁRSA FÁT NEMESÍT			KÉT MÉRCE! BIBLIAI SZEMÉLY		
LARGE (RÓV.)		BUTA, MEG-FONTOLAT-LAN RÓMAI 51							
AZ ARABOK ISTENE						RENDBEN, PAJTÁSI! AZ URÁN VEGYJELE			
BECÉZETT TITANILLA					GÉPKOCSI-JA VAN				

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Bíró Béla, Gyulay Zoltán, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Háttér)
Darvas Beáta (Kultúra)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Szinkép)

Olvasószerkesztők:
Osváth Annamária, Nyáguly András

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582, Baló Levente – 0748-784679 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Horváth István – 0747-517574 (Csikszereda), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Fleischer Hilda – 0788-715712 (Bukarest), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Mihăiteanu Albert, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilagy)

Logotácusos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknél, pénztalánnyal (mandat postal) közvetlenül a szerkesztőségnek és előfizetés-szervezőinknél. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Pédányszám-auditáló Hivatal (BRAT) tagja

MÉDIAPARTNEREK

r · a · d · i · o
88 f M

Sláger Rádió
fm 105.9
A tegnap legnagyobb slágerei, a ma legfrissebb hírei

agnus
RADIO 88.3 fm
www.agnusradio.ro
Kolozsváron mostmár mindenütt HALLHATÓ!
FM 88 99 102 106 108 MHz

rtm
MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIO
98.9 FM

Paprika rádió
fülön csíp
95,1 fm

KOLOZSVÁRI RÁDIO
ahol talál a szó

Dumitrescu, a piros-kék vérű

Labdarúgás

Turós-Jakab László

▶ Fél óránál is rövidebb tegnapi sajtótájékoztatóján Gigi Becali megerősítette a sajtó által már kedde este felröppentett hírt, mely szerint Ilie Dumitrescu veszi át a lemondott Victor Pițurcă helyét a Steaua labdarúgócsapatának kispadján. Pontosabban: Dumitrescu lesz a piros-kék gárda menedzsere, aki ugyanolyan mértékben kap szabad kezet, mint elődje.

„Az új edző nem Becali vagy a Steaua alkalmazottja. Nem kap majd fizetést mert, mint állítja, az álmok megfizethetetlenek” – jelentette ki a Becali, aki egy évre, 1 lejes szimbolikus fizetéssel kötötte le az egykori játékos.

A sajtótájékoztatón Helmut Duckadam is jelen volt, új klubelnökként. Mint kiderült, Miodrag Belodedici is igent mondott a felkérésre, a sportigazgatói tisztséget fogja betölteni. A másodvezető a nagyon fiatal Edi Iordănescu, az egykori szövetségi kapitány legnagyobb fia, kapusedző pedig Martin Tudor marad. Becali szerint a szakvezetést egy másik volt steauás fogja kiegészíteni, de név nem hangzott el. „Beszélünk kell az új edzővel a leigazolásokról, én nem akarok többet a képernyőn megjelenni” – zárta nyilatkozatát a Steaua tulajdonosa.

Bajnoki címet ígér az új csapatmenedzser

Pițurcăval ellentétben Dumitrescu idény végi megkoronázást, azaz bajnoki címet ígér, s ha ez nem sikerül, lemond. Az új edző kapcsolatba lépett a szurkolókkal is, akiknek elmondta: azért nem akart szerződést, hogy ne lehessen hatalmi szóval befolyásolni munkáját. A szurkolók nem biztatták azzal, hogy támogatják, miután a Steaua-galeri mind az öt frakciója hivatalos közleményben állt Pițurcă mellé, és távozásra szólította föl Gigi Becalit.

A 41 éves Dumitrescu 1999-ben akasztotta szögére a

focicsukát, miután 62-szer öltötte magára a címeres mezt és 20 gólt lőtt a válogatott színeiben. Nyolc év alatt három bajnoki cím részese volt a Steauánál, de játszott a Tottenham Hotspurnál, az FC Sevillánál, a West Ham Unitednél, valamint Mexikóban is, a Club Americanánál és az Atlanténál.

Edzői karrierje 2000-ben, Galacon kezdődött, az Oțelul után a Brassó következett. Miután onnan menesztették, Cipruson folytatta, az Alki Larnacánál. 2002 augusztusa és októbere között a román utánpótlás-válogatottat edzette, de a norvégok elleni, hazai vereség után lemondott. 2002-ben a FCM

Bacăut edzette, aztán ismét Aphrodité szigetére költözött, az Apollon Limassolhoz. A rövid kaland után Görögország következett, az AEK Athén, az Aigaleo, az Akratitosz, a Kalitheia és a PAOK Szaloniki. A kudarcok miatt három évet kihagyott, 2009-ben azonban ismét görög földön próbált szerencsét, de az egyfordulós Panthrakiosz-kaland az utolsónak bizonyult.

Tucatnyi csapat kilenc év alatt már megindultak a fogadások, hogy mennyit bír ki Becali Steauájánál. Annál inkább, hogy ez év márciusában, amikor Stoichiță helyettesítésére kérték fel, így nyilatkozott: „Szó sem lehet

a Steauáról, nem áhítozom erre a posztra, s nem tudnék Gigi Becalival együtt dolgozni.”

Ilie Dumitrescu dixit

Az új edző a Ghencea úti stadionban tartotta meg első sajtótájékoztatóját, amelynek során sokszor elhangzott a távozott Pițurcă neve, illetve az is, hogy „egy álmom teljesült”. Dumitrescu lehengerlő magabiztossággal jelentette ki, hogy az elődje által összehozott keret a legerősebb Romániában, s ezért csak az első hely lehet elfogadható eredmény. Az új tréner bízik Pițurcă távlati projektjében, felzárkózni kíván az edző mellett, s ezért nem kíván sokat változtatni az eddigi játéktrendszeren. Annyit azonban elárult, hogy az nem lesz az 1-4-3-3-as.

Ilie Dumitrescu azt is leszögezte, hogy két, nem kívánt esetben fog azonnal távozni a Steauától: ha Becali sértően nyilatkozik róla és a játékosokról, vagy ha úgy érzi, hogy a csapatnak már semmi esélye sincs a bajnoki címhez. Hagi, Lăcătuș és Pițurcă utáni negyedik egykori steauásként a kispadon Dumitrescu elismerte, hogy elődje eddigi munkájának köszönhetően mindenkinél kedvezőbb helyzetben van, már ami a körülményeket illeti, s talán ezért is annyira bizakodó a csapat sikerében. ◀

Helmuth Duckadam (balra) klubelnökként, Ilie Dumitrescu menedzserként érkeznek a Steauához. Fotó: Mediafax

Röviden

FIFA-ranglista: Románia 42., Magyarország 62.

Az élcsoporthoz képest a Nemzetközi Labdarúgó-szövetség (FIFA) tegnapi kiadott, legfrissebb világranglistáján, amelynek élén a világbajnok Spanyolország áll. Románia a 42., Magyarország a 62., előbbi 697, utóbbi 534 ponttal.

Talmácsi új támogatója a Hungrana Kft.

Magyarország egyik legnagyobb élelmiszer-ipari cége, a GreenPower E85 márkájú alternatív üzemanyagot gyártó és forgalmazó Hungrana Kft. lett Talmácsi Gábor új főtámogatója - jelentette be Lengyel Attila, a társaság ügyvezető igazgatója tegnap. A megállapodás egyelőre a szezon végéig szól, és nincs konkrét eredményeléréshez kötvé, de a cég vezetői szerint a Hungrana hosszú távú együttműködést tervez a motorversenyzővel. A magyar motorossal július közepén bontott szerződést korábbi főtámogatója, a MOL. Stefano Favaro, a pilóta menedzsere elmondta, hogy a Hungrana csak Talmácsit támogatja, a csapatát, a Fimmco Speed Upt nem. A megállapodás összegét üzleti titokként kezelik a felek.

A góltechnológiáról tanácskoznak

Az elektronikus gólbíró bevezetéséről tanácskozik októberben a labdarúgás szabályalkotó testülete (IFAB). Joseph Blatter, a nemzetközi szövetség (FIFA) elnöke tegnap szingapúri sajtótájékoztatóján közölte: az IFAB úgy döntött, hogy két hónap múlva sorra kerülő walesi hivatalos ülésén napirendre tűzi a visszajátszás lehetőségét. „Eddig nem volt megfelelő technológiánk a kivitelezéshez, de októberben négy cég is prezentációt tart majd a fejlesztéseiről, így közelebb kerülhetünk a megoldáshoz” – hangsúlyozta a 74 éves svájci sportdiplomata.

Búcsú Móna Istvántól

Barátok, tisztelők, sporttársak, tanítványok vettek búcsút tegnap délután a budapesti Farkasréti temetőben a július 28-án, hatvankilenc éves korában elhunyt öttusázó olimpiai bajnok Móna Istvántól. A vívóként, edzőként és sportvezetőként is maradandó alkotott sportemberre a tanítványok nevében Nagy Tímea olimpiai és világbajnoki aranyérmes párbajtőröző emlékezett, a vívók és a Magyar Olimpiai Bizottság (MOB) képviselőiben Kamuti Jenő olimpiai ezüstérmes törvívó, míg az öttusázókban Török Ferenc, a hatvanas évek aranycsapatának meghatározó tagja köszönt el.

Európa-bajnokság: soha jobb román kezdést!

Kosárlabda

T. J. L.

▶ Önmagát felülmúlva, remek győzelemmel mutatkozott be a 2011-es Európa-bajnokság B divíziójában Románia férfi kosárlabda-válogatottja: az amerikai Carl John Neumann fiatal csapata 70-54 (19-14, 16-13, 20-15, 15-12) arányban bizonyult jobbnak a B csoport favoritjánál, Svédországnál.

Kolozsvárott, 1500 néző előtt végig irányítottak a trikolórok, akik kivédekeztek mentálisan is felülmúlt ellenfeleiket. Brad Dean svédjei nagyon pontatlanul dobtak, s az NBA-s kiválóság, Jonas Jerebko erőfeszítései hiábavalónak bizonyultak a románok tetszetős csapatjátékával szemben. A trikolórok lélektani fölényét és győztes mentalitását bizonyítandó akkor sem roppantak össze, amikor a skandinávok 16-30-ról érték utó őket (37-37).

Titus Nicoară 16 ponttal és 10 lepattanóval zárt, Vlad Moldoveanu pedig 16 ponttal (2x3). A győztesek többi pontszerzője Mihai Silvișan (11, 2x3), Paul

Chetreanu-Don (7), Ionuț Drăgușin (7), Andrei Căpușan (4), Tudor Jucan (4), Tudor Dumitrescu (3, 1x3) és Andrei Mandache (2) volt, játszott még Adrian Guțoaia és Dragoș Andrei.

A másik oldalon Jerebko (19 pont, 14 lepattanó) emelkedett ki teljesítményével, a 213 cm-es óriás, Kjellbom 12 pontot dobott, Lindqvist pedig három remekbe szabott triplát.

A román válogatott idén még három mérkőzést játszik, augusztus 14-én Tiránában Albániával, 17-én Temesváron, Azerbajdzsánnal és 21-én Minszkben Fehéroroszországgal. A B csoport visszavágóit csak jövő augusztusban rendezik meg.

A három csoportgyőztes és a legjobb második helyezett megy tovább, de közülük csak ketten jutnak fel az élvonalba. Ami tulajdonképpen csak a 2013-as Eb sorsolása szempontjából fontos, hiszen a jövő évi kontinensbajnokság után visszatérnek az egységes selejtezőrendszerhez, s egy minél előkelőbb helyezés kedvezőbb lehet a sorsolás szempontjából. ◀

Megvan az első magyar arany

Úszás

T. J. L.

▶ Tegnap további hat versenyszámban osztottak érmeket a budapesti Margitszigeten zajló 30. „vizes” Európa-bajnokságon

A férfi műugrók egymétere döntőjében érdekes dobgo alakult ki, az ukrán Illja Kvasa (433.90) megelőzte a német Patrick Hausdingot (430.25) és a spanyol Javier Illanát (414.35).

A nap első úszódöntője, a férfiak gyorsmaratonja, az 1500 m francia sikert hozott: Sebastien Rouault (14:55.17 perc) megelőzte a ferőeri Pal Joensent (14:56.90) és az olasz Samuel Pizzettit (14:59.76). A magyar Gyurta Gergely (15:19.27) hetedik lett. Nem született meglepetés a férfi 200 m gyors döntőjében, ahol a német Paul Biedermann (1:46.06) nyert az orosz Nyikita Lobincev (1:46.51) és a holland Sebastian Verschuuren (1:46.91) előtt.

Női 100 m mellen az orosz Julija Jefimova 1:06.32-es Eb-csúccsal nyert, s két ezüstérmes osztottak, miután a dán Rikke Möller Pedersen és a svéd Jennie Johansson századmásodpercre azonos időt úszott (1.07.36).

A hölgyek 100 m-es gyorsfőfőjében brit siker született, Francesca Halsall (53.58) révén. A fehérorosz Aliakszandra Heraszimenija (53.82) a második, a holland Femke Heemskerk (54.12) pedig harmadik lett, a magyar Verrasztó Evelyn (54.33) pedig csak ötödik.

A nap utolsó úszódöntőjében Cseh László toronymagas esélyesként rajtolt 200 m vegyesen, s végül óriásit csatázott nagy vetélytársával, az osztrák Markus Rogannal. A magyar kiválóság 1:57.73-as Eb-csúccsal nyert, Rogan 1:58.03-at, a brit Joe Roebuck pedig 1:59.46-ot úszott. Verrasztó Dávid 2:00.72-vel a hatodik lett.

A tegnap is két román úszó

volt érdekelt a délelőtti előfutamon. Alexandru Coci 1:59.95-t úszott 200 m pillangón bejutott a legjobb 16 közé. Éremesélyeshez méltó módon szerepelt Camelia Potec, aki 8:33.08-cal hatodikként jutott a 800 m-es gyorsúszás ma esti főfőjébe. Coci végül nem jutott döntőbe, 2:00.34 perces ideje a 14. helyhez volt csak elegendő.

Ma hét döntőt rendeznek, női 200 m vegyesen, 100 m hátton, 800 m gyorsan és 4x200 m gyorsváltóban, valamint férfi 200 m mellen, 200 m pillangón és 50 m hátton. Pénteki döntőbe jutásért úsznak női 100 m pillangón és 200 m mellen, valamint férfi 100 m gyorsan. ◀

Cseh László végül Eb-csúccsal nyert 200 méter vegyesen. Fotó: MTI